

Bakalářský studijní program: **Ekonomika a management**

Studijní obor: **Ekonomika veřejné správy a sociálních služeb**

Analýza a komparace bankovních produktů pro mládež a studenty v České republice a zahraničí

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Autor: **Jan Šálek**

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Jitka KRULOVÁ

Znojmo, 2014

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci Analýza a komparace bankovních produktů pro mládež a studenty v České republice a zahraničí vypracoval samostatně pod vedením Ing. Jitky Krulové a veškerou použitou literaturu a odborné prameny jsem uvedl v seznamu použitých zdrojů.

Ve Znojmě 10. listopadu 2014

Podpis

Poděkování

Děkuji vedoucí bakalářské práce, Ing. Jitce Krulové, která svými připomínkami a radami pomáhala utvářet moji bakalářskou práci. Zároveň děkuji Michaele Bondřové DiS, z Komerční banky, a.s., Zdeňce Tomanové z České spořitelny, a.s. a zaměstnancům pobočky Bank Austria a Erste Bank z rakouského Hornu od kterých jsem získal informace k vypracování mé bakalářské práce.

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autor	Jan ŠÁLEK
Bakalářský studijní program	Ekonomika a management
Obor	Ekonomika veřejné správy a sociálních služeb
Název	Analýza a komparace bankovních produktů pro mládež a studenty v České republice a zahraničí
Název (v angličtině)	Analysis and comparison of bank products for teenagers and students in the Czech Republic and abroad

Zásady pro vypracování:

Cílem bakalářské práce je zhodnocení nabídek bankovních produktů vybraných peněžních ústavů u produktů zaměřených na mládež a studenty v České republice, v Rakousku a na Slovensku. Dílčím cílem je výběr úvěrových produktů pro tento segment a stanovení odlišností, jejich výhod a nevýhod nejen z hlediska výše poplatků, ale i z pohledu dostupnosti. Na základě analýzy dat vypracovat přehled výhodnosti produktů.

Postup práce:

1. Na základě dostupné literatury přehledně zpracovat literární rešerše zaměřené marketingový mix v bankovníctví, na banky a bankovní produkty
2. Analýza a zhodnocení současných bankovních produktů určených pro mládež a studenty
3. Stanovení odlišností, výhod, nevýhod
4. Na základě zjištěných dat vypracovat přehled výhodnosti nabízených produktů vybraných peněžních institucí

Metody: Deskripce odborné literatury, analýza, syntéza a komparace zjištěných dat

Rozsah práce: 40 - 55

Seznam odborné literatury:

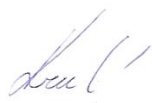
1. KLEIN, Dietmar, K.R. *Die Bankensysteme der EU-Länder*, Frankfurt am Main: Knapp, 1998. 390 s. ISBN 3-7819-1202-7.
2. KOTLER, Philip; KELLER, Kevin Lane. *Marketing management*. 12. Praha 7 : Grada Publishing , 2007. 792 s. ISBN 978-80-247-1359-5.
3. PAYNE, Adrian. *Marketing služeb*. 1. Praha : Grada Publishing , 1996. 248 s. ISBN 80-7169-276-X.
4. PILKOVÁ, Anna; BLECHA, Lubomír; TIKL, Vladimír. *Banking in Slovakia*, Bratislava: Elita, Centrum pre hospodársky rozvoj, 1995. 83 s. ISBN 80-8044-007-7.
5. POLOUČEK, Stanislav a kol. *Bankovníctví*. 1. vyd. Praha : C.H.Beck, 2006. 715 s. ISBN 80-7179-462-7.
6. REVENDA, Zbyněk a kol. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. 4. Praha : Management press, s.r.o., 2008. 632 s. ISBN 978-80-7261-132-4.
7. SEKERKA, Bohuslav. *Banky a bankovní produkty*. Praha : Profess Consulting, 1997. 532 s. ISBN 80-85235-51-X.

Datum zadání bakalářské práce: duben 2013

Termín odevzdání bakalářské práce: duben 2014

Jan ŠÁLEK
student

Ing. Jitka KRULOVÁ
vedoucí bakalářské práce

prof. PhDr. Kamil FUCHS, CSc.
garant studijního oboru

prof. PhDr. Kamil FUCHS, CSc.
rektor SVŠE Znojmo

Abstrakt

Bakalářská práce je zaměřena na analýzu a komparaci bankovních produktů určených mládeži a studentům v České republice, v Rakousku a na Slovensku. Popisuje historii bankovníctví a právní úpravy ve výše uvedených zemích, zabývá se marketingovým mixem v oblasti bankovníctví, věnuje se soustavě obchodních bank a popisu bankovních produktů. Praktická část se zabývá analýzou a komparací bankovních produktů vybraných bank v České republice, Rakousku a Slovensku, které jsou určeny mládeži a studentům. Nabízené úvěrové produkty jsou v této práci analyzovány a porovnávány. Výsledky této analýzy a komparace mohou přispět ke správnému rozhodnutí klienta při výběru úvěrového produktu, popřípadě se s nimi může blíže seznámit.

Klíčová slova

Obchodní banka, produkt pro studenty, úvěr na studium, úroková sazba.

Abstract

The bachelor thesis deals with analysis and comparison of bank products for young people and students in the Czech Republic, Austria and Slovakia. The work describes the history of banking and legal forms in the above mentioned countries, next it deals with marketing mix in the banking area, the commercial banks structure and bank products description. The practical part focuses on analysis and comparison of bank products of selected banks in the Czech Republic, Austria and Slovakia designated for young people and students. The offered credit products are analysed and compared. The results of this analysis and comparison can contribute to the right decision-making of a client.

Key words

Commercial bank, product for students, loan for students, interest rate.

Obsah

1 ÚVOD.....	8
2 CÍL PRÁCE A METODIKA	9
3 TEORETICKÁ ČÁST	10
3.1 Bankovní soustava	10
3.1.1 Obchodní banky.....	11
3.2 Bankovníctví v minulosti a dnes.....	12
3.3 Právní rámec bankovníctví v EU.....	14
3.4 Bankovní soustavy obchodních bank	16
3.4.1 Bankovníctví v ČR.....	17
3.4.2 Bankovníctví v Rakousku	20
3.4.3 Bankovníctví na Slovensku	21
3.5 Marketingový mix v bankovníctví	22
3.5.1 Produkt.....	23
3.5.2 Cena	24
3.5.3 Distribuce	25
3.5.4 Propagace.....	25
3.5.5 Bankovní personál	26
3.5.6 Procesy	27
3.5.7 Fyzické prostředí.....	27
3.6 Obchodní banky a bankovní produkty	28
3.6.1 Obchodní banky.....	28
3.6.2 Bankovní finančně úvěrové produkty	29
3.6.3 Depozitní bankovní produkty.....	30
3.6.4 Platebně zúčtovací bankovní produkty.....	31
3.6.5 Bankovní produkty mládež a studenty	31
4 PRAKTICKÁ ČÁST	34
4.1 Česká spořitelna a.s.	34

4.1.1 Nabídka produktů České spořitelny, a.s.	35
4.2 Komerční banka	36
4.2.1 Nabídka Produktů Komerční Banky, a.s.	36
4.3 Slovenská Sporiteľňa, a.s.	38
4.3.1 Nabídka produktů banky Slovenská Sporiteľňa, a.s.	38
4.4 Všeobecná úverová banka, a.s.	39
4.4.1 Nabídka produktů Všeobecné úverové banky, a.s.	40
4.5 Erste Bank Oesterreich.....	40
4.5.1 Nabídka produktů Erste Bank Oesterreich.....	41
4.6 Bank Austria	42
4.6.1 Nabídka produktů Bank Austria	42
4.7 Analýza produktů bank určených pro děti a mládež	43
4.7.1 Spořicí bankovní produkty pro děti a mládež	43
4.8 Komparace spořicíh bankovníh produktů pro děti a mládež	50
4.9 Analýza bankovníh produktů pro studenty	52
4.9.1 Studentská konta	52
4.9.2 Úvěry pro studenty	59
4.9.3 Povolný Debet pro studenty	65
4.9.4 Kreditní karty pro studenty	68
4.10 Poplatky a školné vztahující se ke studiu na vysoké škole	72
4.11 Modelové příklady úvěru na studium	76
4.11.1 Komparace úvěru na studium od vybraných tuzemských a zahraničních bank.....	76
5 ZÁVĚR	81
6 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	85
7 SEZNAM PŘÍLOH.....	88

1 ÚVOD

Dnešním dnem je ne jenom na domácím trhu, ale i na zahraničních trzích obrovská konkurence bank, které svým klientům nabízejí velké množství bankovních produktů. K výraznému rozvoji bankovního sektoru u nás došlo po roce 1989 díky změně politického systému. Tehdejší Československo se transformovalo ze socialistického na demokratický stát. Změna politického systému znamenala i změnu systému ekonomického a v nových tržních podmínkách se bankovní sektor přeměnil z monobankovního na dvoustupňový bankovní systém. Dříve si obchodní banky i jejich klienti vystačili se základními produkty – vkladními knížkami, spořicími a novomanželskými půjčkami. Ale již výše zmíněná situace po roce 1989 zapříčinila nevídaný rozvoj obchodních bank. Ty se nejdříve orientovaly na podnikatelský sektor, ale postupem času se snažily nabídnout své produkty ne jenom živnostníkům a firmám, nebo soukromým osobám. Snaha o oslovení co nejširšího segmentu klientů vedla k tomu, že obchodní banky oslovují děti, mládež a studenty.

Kvalitní vzdělání je nejspíše nejlepší investicí do života našich dětí. Díky němu snadněji najdou práci a pomohou tak zlepšit stav naší společnosti. Máme tu ale ekonomickou krizi, mluvíme neustále o školném, které si budou studenti hradit i na veřejných vysokých školách. To ale není jediná finanční položka, kterou si studenti budou muset hradit. Je třeba hradit ubytování, stravu, některé studijní materiály, dopravu do místa studia apod. Proto, aby nebylo studium pouze pro ty, kteří mají potřebné finanční prostředky, ale aby mohli studovat i ostatní, kteří takové možnosti nemají je potřeba zajistit správně fungující sociální systém. Reforma ve vysokém školství, která byla předložena tehdejším ministrem Dobešem, byla představiteli veřejných vysokých škol odmítnuta. Legislativní rada vlády navrhla přepracování této reformy, která je pod dlouhodobou kritikou akademické obce. školné však již někteří studenti vysokých škol platí, a to na soukromých vysokých školách. Ale nejsou to pouze studenti vysokých škol, kterým jsou nabízeny bankovní produkty, které jim mají umožnit a usnadnit jejich studium. Obchodní banky nabízejí své produkty všem studentům středních a vysokých škol. Jsem přesvědčen o tom, že téma financování studia je v dnešní situaci aktuální a to ne jenom u nás, ale i v zahraničí a proto jsem se rozhodl jej zpracovat.

2 CÍL PRÁCE A METODIKA

Cílem mé bakalářské práce je analýza a komparace bankovních produktů pro mládež a studenty v České republice a ve vybraných zahraničních zemích. Dílčím cílem je výběr úvěrových produktů pro tento segment a stanovení odlišností, jejich výhod a nevýhod z hlediska poplatků, nebo dostupnosti. Dalším dílčím cílem je analýza a komparace předpokládaných výdajů na studium v České republice na Slovensku a v Rakousku. Na základě získaných dat a jejich analýzy dále vypracovat přehled výhodnosti produktů.

Budou použity metody deskripce odborné literatury, analýza, syntéza a komparace získaných dat.

Bakalářská práce má pět částí, první je úvod, ve druhé části je charakterizován cíl práce a použítá metodika. Třetí část, teoretická, popisuje bankovní soustavu, historii bankovníctví, právní rámec bankovníctví v rámci EU, bankovní soustavy obchodních bank. Dále pak bankovníctví v mnou vybraných zemích, v ČR, na Slovensku a v Rakousku. Tato část je následována popisem marketingového mixu v bankovníctví a teoretickou část uzavírá popis produktů zaměřených na mládež a studenty. Čtvrtá, praktická část pojednává o jednotlivých produktech mnou vybraných bank v ČR, na Slovensku a v Rakousku. Jednotlivé produkty jsou zanalyzovány a je provedena jejich komparace.

3 TEORETICKÁ ČÁST

3.1 Bankovní soustava

Jedním z dominantních prvků, které v dnešní době umožňují fungování naší společnosti a hlavně ekonomiky jsou peníze. Dalo by se říci, že tento lidský vynález je zprostředkovatelem komunikace v ekonomice. Bez peněz bychom těžko spolupracovali, nebo efektivně fungovali (Zemánek 2010, s. 23). V každé ekonomice jsou peníze tvořeny bankovní soustavou. Bankovní soustava je jedním z hlavních pilířů každé tržní ekonomiky.

Bankovní soustava v zemi je tvořena centrální bankou, komerčními bankami a ostatními specializovanými finančními institucemi a jejich vzájemnými vztahy. Způsob fungování bankovního systému je dán ekonomickým prostředím, tradicemi, nebo mezinárodní spoluprací jednotlivých zemí. Nejčastěji se bankovní systémy dělí na jednostupňové a dvoustupňové a dále na systémy univerzální a oddělené.

Ve dvoustupňovém bankovním systému jsou odděleny makroekonomické a mikroekonomické funkce. Makroekonomická funkce je zabezpečována centrální bankou, která zabezpečuje i měnovou politiku, naopak komerční banky zabezpečují funkci mikroekonomickou a orientují se na zisk.

Jednostupňový bankovní systém předcházela dvoustupňovému a je charakteristický neexistencí centrální banky, kdy veškerou bankovní činnost zajišťovali komerční banky. S jednostupňovým bankovním systémem se lze potkat v centrálně plánovaných ekonomikách, kde splývaly jak makroekonomické a mikroekonomické funkce v jednu „monobanku“ a hlavním cílem bylo plnění direktivních centrálních plánů (Revenda, 2008, s. 120-121).

Univerzální model bankovníctví se vyznačuje angažovaností bank jak v bankovním sektoru, tak i v investičních aktivitách (Vinš, 2005, str. 58). To znamená, že komerční banky nabízejí jak klasické produkty komerčního (vklady, úvěry, platební styk) bankovníctví, tak i produkty investičního bankovníctví (obchody s cennými papíry, majetkovou správu aktiv, emisní obchody). V univerzálním bankovním systému se mohou některé banky specializovat a to

z jejich rozhodnutí, nebo na základě zvláštní právní úpravy (Revenda, 2008, str. 121). Model odděleného bankovníctví je typický institucionálním oddělením bankovníctví komerčního a investičního. Za příklad odděleného bankovního systému jsou uváděny především Spojené státy americké a to hlavně po roce 1929. Jednalo se o reakci na hospodářskou krizi. I tady ale postupem času dochází k určitému splynutí hranic komerčního a investičního bankovníctví a odstranění překážek pro univerzální bankovníctví (Revenda, 2008, str. 121).

Bankovní soustavu bychom tedy mohli definovat jako všechny banky na území určité země, kde jsou definovány jejich vztahy (Sekerka, 1997, str. 31)

3.1.1 Obchodní banky

Jak již bylo naznačeno v předchozí kapitole, jsou banky významným finančním zprostředkovatelem v každé tržní ekonomice. Proto v následující části bude vysvětlen samotný pojem banka a její funkce.

Banky jsou podnikatelské subjekty, které mají na rozdíl od jiných ekonomických subjektů specifické vlastnosti a proto se na jejich činnost vztahují i jiná pravidla. S ostatními ekonomickými subjekty však mají jedno společné, a to je jejich základní cíl, který spočívá v maximalizace zisku, či tržní ceny (Revenda, 2008, str. 117). Banky jsou tedy právnické osoby sídlící v České republice, které se zakládají jako akciové společnosti, či peněžní ústavy. Od klientů přijímají jejich vklady, poskytují úvěry, mají povolení působit jako banky a díky tomuto povolení vykonávají další činnosti (Sekerka, 1997, str. 44). Zákon č. 21/1992 o bankách, § 1, odstavec 1, definuje banku: *bankami se rozumějí právnické osoby se sídlem v České republice, založené jako akciová společnost, která přijímá vklady od veřejnosti a poskytuje úvěry, a které k výkonu činností mají bankovní licenci.*

Banku je třeba také vymezit jak z funkčního, tak i z právního hlediska. U funkčního hlediska mluvíme o ekonomických činnostech banky, kdežto právní hledisko vymezuje banku v příslušných právních normách (Revenda, 2008, str. 117). Zákony o bankách v ČR, které definují banku, vycházejí ze Směrnice Evropského Parlamentu a Rady 2000/12/ES a nařizují čtyři podmínky, které musí banky u nás splňovat. Musí se jednat o akciové společnosti se sídlem v České republice,

přijímání vkladů od veřejnosti, poskytování úvěrů a udělení bankovní licence. Tuto bankovní licenci uděluje Česká národní banka, která zároveň determinuje bankovní prostředí prostřednictvím vyhlášek a podzákonných norem.

3.2 Bankovníctví v minulosti a dnes

Základy bankovníctví byly položeny dávno před tím, než vznikly samotné peníze. Se vznikem peněz vznikly subjekty, které se zabývaly směnou a také poskytováním úvěrů – dříve půjčováním peněz.

Informace o směnárnách a peněžních domech lze najít již ve starověku. První zmínky sahají až do Egypta, Babylonie a Asýrie do časů před naším letopočtem. V dávném Řecku fungovalo zaměstnání, které se nazývalo zkušebnictvím mincí, které umožňovalo za polatek uschovávat peníze a také je půjčovat. Systém peněžnictví fungoval i ve starověkém Římě, kde fungovaly poukázky na drahé kovy (Budinský, 1993, str. 9-27).

Jednou z hlavních příčin prudkého rozvoje bankovníctví byl rozvoj obchodu v ranném středověku, který umožnil vznik bankovníctví v podobě, jak ho známe dnes. Jednalo se hlavně o oblast italských obchodních center Janova, Florencie, Benátek a Milána v průběhu 11. a 12. století. Někteří autoři, jako například Plouček ve své práci časově zařazují vznik bankovníctví až do druhé poloviny 13. století (Plouček, 2006, str. 38). Z italštiny pochází také název banka (Hartlová, 2004, str. 9). Jelikož se začínaly množit a růst obchodní transakce a docházelo k soustředění velkého kapitálu a samotní obchodníci již nestačili zastávat tehdejší bankovní činnost, vznikají velké obchodní společnosti. Jejich úkolem bylo shromažďování cizího kapitálu, které vedlo k přebytkům a půjčování peněz. Toto půjčování peněz bylo zúročeno a obchodní subjekty, které peníze půjčovaly a tím vytvářely zisk. Ve stejné době také vznikly první úvěrové a depozitní bankovní operace. (Papoušková, 2006, str. 11).

Ke konci 17. století se rozvíjí světová ekonomika a v tomto období také začínají vznikat první centrální banky, které zprvu slouží zájmům vlád a panovníků jednotlivých zemí. Nevýznamnějšími důvody pro vznik centrálních bank byly války, které devastovaly státní pokladny, omezené množství zdrojů v podobě drahých

kovů a také rozhazovačnost některých panovníků. Proto původně centrální banky vedly účty panovníka, či vlády a úvěrovaly schodky státního rozpočtu. Až o řadu let později centrální banky plní i jiné funkce, než správu státní pokladny. Centrální banky byly zakládány třemi různými způsoby. První způsob bylo pověření již existující banky, aby vykonávala výše uvedené funkce. Příkladem je švédská banka Sveriges Rigsbank, která byla založena v roce 1656 a i přes její pozdější problémy byla v roce 1697 přinucena působit jako centrální banka. Druhým způsobem bylo zvýhodnění některé obchodní banky. V Itálii bylo takto zvýhodněno dokonce šest bank, to ale vedlo k problémům a krachu jedné z nich. Příčinou byla konkurence v emisi bankovek. Proto byly tři zvýhodněné banky sloučeny do jediné centrální banky Banca d'Italia a v roce 1926 bylo ostatním zvýhodněným bankám zrušeno právo emise. A třetí způsob je založení zcela nové centrální banky. Tento způsob bývá označován, jako elegantní, a to z toho důvodu, že se předchází dohadům s již existující bankou. Poprvé byl použit v roce 1694 v Anglii, kdy byla založena Bank of England.

Důležitým momentem byl také vznik bankovních impérií, které jsou v 19. století reprezentovány rodinou Rothschildů. Ti zakládali své bankovní domy ve světových metropolích. Století 19. a začátek 20. století je charakteristické rozdílným postojem Německa a Spojených států s merkantilistickým přístupem oproti britskému liberálnímu přístupu. Koncem 19. století začínají vyspělé ekonomiky přecházet na zlatý standart, který znamenal volný import a export zlata, spolu se směnitelností vydávaných bankovek za zlato. Během 1. světové války bylo potřeba financovat výdaje na válku a proto se upouštělo od zlatého standartu a byly volně emitovány bankovky. Následek byla inflace a ekonomické problémy zúčastněných zemí. Další světová válka uspěla zavedení nového měnového systému, který měl podpořit rozvoj mezinárodního obchodu a zajistit ekonomickou stabilitu. Podle místa, kde se konala konference je nazýván Bretton-Woodský měnový systém. Byl založen Mezinárodní měnový fond, spolu s Mezinárodní bankou pro obnovu a rozvoj, americký dolar si zachoval svoji pozici nejsilnější měny a byl zaveden systém pevných měnových kurzů (Papoušková, 2006, str. 12).

Ve druhé polovině 20. století pozice amerického dolaru oslabila a zrychluje se ekonomický vývoj zemí západní Evropy a Japonska. Dochází k rozpadu Bretton-Woodského měnového systému a v Evropě dochází k integračním procesům. V roce 1979 byl vytvořen Evropský měnový systém se zúčtovací jednotkou ECU. Díky Maastrichtské smlouvě z roku 1993 je připravena jednotná evropská měna Euro, které je 1.1. 1999 zavedeno v jedenácti členských zemích Evropské unie. V bankovníctví byly orgány Evropské unie přijaty různé direktivy, proto aby se sladily jednotlivé bankovní předpisy členských zemí (Drdla, 1999, str. 35-36)

3.3 Právní rámec bankovníctví v EU

Abychom dobře pochopili právní rámec bankovníctví v Evropské unii, musíme pochopit následující. Evropský vnitřní trh nikdy nebyl a není zcela připraven přijmout jednotný systém stejných evropských pravidel pro všechny členské státy. Proto jsou harmonizovány systémy dozoru jednotlivých států, které se orientují na to nejdůležitější, aby mohl vnitřní trh vůbec fungovat. Proto lze evropské právo v oblasti bankovníctví aplikovat jen omezeně. Mimo smluvní ujednání a jurisdikce Evropského soudního dvora se tedy nejedná o nařízení, ale o direktivy a směrnice. Evropské směrnice jsou závazné pro všechny státy, které je v daném časovém období implementují do svých právních předpisů. Rozhodnutí Evropské komise jsou závazné jen pro ty členské země, které je přijmou a doporučení závazná nejsou. Již v roce 1973 byla přijata Evropským hospodářským společenstvím přijata Direktiva 73/183/EEC, která odstraňovala omezení pro volné zakládání subjektů ve službách a tedy bankovních institucí. První evropská direktiva týkající se přímo bankovních institucí byla vydána v roce 1977. Jednalo se o Direktivu 77/780/EEC, která opět odstraňovala omezení v zakládání bankovních institucí a zároveň odstraňovala rozdíly v právním prostředí členských států (Klein, 1998, str. 27-30, vlastní překlad).

Po celém světě je bankovníctví ovlivněno vnějšími faktory, v Evropě má na bankovníctví vliv politika a legislativa Evropské unie. I když je oblast bankovníctví regulováno volně, dohled a regulace se odvíjí spíše na samotné národní úrovni. Přijaté direktivy a opatření mají vytvořit liberalizovaný vnitřní trh, který umožní konkurenci v celé Evropské unii. Přijaty byly tři hlavní direktivy Evropské unie. O

ostatních direktivách a opatřeních, které se sektoru bankovníctví dotýkají se lze dočíst v Bankovníctví jednotného vnitřního trhu Evropské unie od Tomáška v kapitole 2 (Palouček, 2006, str. 43).

Bankovníctví na jednotném vnitřním trhu Evropské unie je regulováno Direktivou Evropského parlamentu a Rady 2000/12/ES. Tato direktiva byla přijata 20. března 2000 a pojednává o činnostech bankovních institucí. Nahradila také dřívější přijaté direktivy a to například již výše zmíněnou Direktivu 77/780/EEC. Přijetí direktivy 2000/12/ES dochází k postupné změně regulace bankovních ústavů a finančních institucí členských zemích. Nově přijaté direktivy, ale i ty dřívější, požadují stejné podmínky zakládání a fungování finančních ústavů ve všech členských zemích. K hlavním oblastem patří udělování bankovních licencí, volné zakládání poboček na principu jednotného pasu, tzv. single passport, nařizuje dohled nad bankami v členské zemi. Také stanovuje pravidla pro pojištění vkladů, problematiku výměny informací, to jak je třeba reagovat, pokud je porušen zákon týkající se bankovníctví a postup při spolupráci s vyšetřovacími orgány. Jako další z direktiv Evropské unie je třeba uvést Direktivu 86/635/EEC, která se týká účetních uzávěrek finančních institucí. Direktiva 91/308/EHS pojednává o tom, jak předejít praní špinavých peněz a podezřelým finančním machinacím. Dohled a přístup k činnostem, které se týkají elektronického bankovníctví řeší Direktiva 2000/46/ES (Palouček, 2006, str. 43-44).

Významnou skutečností v rámci Evropské unie byla finanční krize, na kterou reagovala Evropská komise přibližně 30 návrhy. Všechny měly za úkol upevnit základ bankovní unie, posílit finanční stabilitu v bankovním sektoru a kontrolovat státní podporu. K 1. lednu 2011 byly založeny tři evropské orgány bankovního dohledu:

- Evropský orgán pro bankovníctví, který dohlíží na bankovní sektor
- Evropský orgán pro cenné papíry a trhy, který dohlíží na kapitálový trh
- Evropský orgán pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění, který dohlíží na pojišťovnictví

V těchto orgánech mají zastoupení všechny členské země. Přispívají k rozvoji pravidel regulace finančnictví, řeší přeshraniční problémy a předcházejí hromadění rizik. I když většina pravomocí zůstává v rukou jednotlivých členských

zemí a evropské orgány mají pouze koordinační úlohu, získal si orgán pro bankovní důvěru. Evropská komise chce nadále zlepšit ochranu vkladatelů a posílit důvěru ve finanční sektor, která byla díky ekonomické krizi ohrožena (Europa.eu, 2012).

Evropský bankovní systém je málo odolný vůči šokům a potíže se snadno přelévají od jednotlivých bankovních institucí do dalších a tím jsou postiženi klienti, investice a hospodářství jako celek. Proto Evropská komise hodlá posílit dozor nad celým finančním sektorem a to vytvořením bankovní unie, která by stanovila stejná bankovní pravidla v celé EU, jednotný bankovní dohled, společná pravidla zabraňující krachu bankovních institucí a případné pomoci a jednotný systém pojištění vkladů v rámci celé Evropské unie (ec.europa, 2012).

3.4 Bankovní soustavy obchodních bank

Jak již bylo vysvětleno na začátku mé práce, jsou banky právními osobami, které mají sídlo v České republice a jsou založeny formou akciové společnosti. Přijímají od klientů vklady, poskytují úvěry a provádějí celou další řadu činností, které jsou uvedeny v jejich bankovní licenci (Ptatscheková, 2013, str. 42).

Banky se dají rozdělit podle několika kritérií, podle velikosti, územní působnosti, právní formy, nebo podle činnosti, na kterou se zaměřují. Kromě obchodních bank, jejichž hlavní činností je přijímání vkladů a poskytování úvěrů, existují investiční banky, stavební spořitelny a speciální banky. Investiční banky poskytují dlouhodobé úvěry, nebo investují do cenných papírů. V posledních letech se rozdíl mezi obchodní bankou a investičním typem banky značně zmenšily. Stavební spořitelna je finanční institucí, která podle zákona o stavebním spoření poskytuje stavební spoření a ostatní činnosti s ním spojené. A mezi banky speciální můžeme zařadit zemědělské banky, hypoteční banky, nebo banky rozvojové. Příkladem může být Hypoteční banka, Českomoravská záruční a rozvojová banka, nebo Česká exportní banka. Na českém trhu nepůsobí jen domácí banky, ale i celá řada poboček zahraničních bank. Ty mohou na českém trhu působit díky vstupu České republiky do EU a díky existenci jednotné bankovní licence, která platí ve všech členských státech EU (Svoboda, 2009, str. 33-34)

3.4.1 Bankovníctví v ČR

V naší zemi bylo bankovníctví propojeno s politickým a ekonomickým vývojem. Jedná se hlavně o historické události jako rozpad Rakouska-Uherska, okupace během 2. Světové války, nástup komunismu, nebo rozpad federace.

Po rozpadu Rakouska-Uherska v roce 1919 byla provedena měnová odluka a ministerstvem financí byl založen Bankovní úřad. Bankovní úřad ministerstva financí prováděl měnovou politiku a hlavně připravil vznik samostatné centrální banky. Samostatná centrální banka vznikla v roce 1926 jako Národní banka Československá jako akciová společnost vlastněná ze dvou třetin investory a z jedné třetiny státem. V době okupace nacistickým Německem byla přejmenována na Národní banku pro Čechy a Moravu a německá Říšská banka převzala veškerý dozor nad bankovním sektorem u nás. Po válce bylo nutno sjednotit české a slovenské měnové území, to bylo provedeno Novým cedulovým zákonem č. 38/1948 Sb. z. n. V této době také probíhá změna na jednostupňový bankovní systém a to díky přizpůsobení bankovníctví centrálnímu plánování a sovětskému modelu. Vzniká Státní banka Československá. S pádem komunistického režimu dochází k přeměně na dvojstupňový bankovní systém. Díky tomu byly obchodní činnosti převedeny na ostatní banky a Státní banka Československá se věnovala pouze emisní a devizové činnosti. 1. ledna 1993 došlo k rozdělení ČSFR a tím i k rozdělení měny a vše bylo doprovázeno vznikem dvou nových centrálních bank. Od 1. ledna 1993 funguje v ČR Česká národní banka, která je deklarována ústavou jako nezávislá instituce na politickém vlivu (ČNB online)

Ústřední nebo-li centrální bankou České republiky je Česká národní banka. V Ústavě České republiky v hlavě 6 čl. 98 je stanoveno, že ČNB je ústřední bankou České republiky. Jejím hlavním posláním je péče o cenovou stabilitu a do jejích aktivit lze zasahovat jedině změnou zákona. Česká národní banka se při vykonávání své činnosti řídí zákonem o bankách č. 21/1992 Sb. ze dne 20. prosince 1991 a zákonem o ČNB č. 6/1993 Sb. ze dne 17. prosince 1992 (Svoboda, 2009, str. 28).

V roce 1990 bylo v ČSFR pouze pět bank, po necelých dvou letech vzrostl jejich počet na třicet. Palouček ve své práci Peníze, banky a finanční produkty uvádí, že koncem 90. let tvořilo bankovní soustavu v ČR téměř 60 bankovních subjektů. K 31. listopadu 2013 je v České republice 45 bank a poboček zahraničních bank (online zdroj ČNB).

Tabulka 1: Banky a pobočky zahraničních bank v ČR ke dni 31. 10. 2014

Air Bank a.s.	Evropsko-Ruská banka a.s.	Raiffeisen stavební spořitelna a.s.
AXA Bank Europe, organizační složka	Fiobanka a.s.	Raiffeisenbank a.s.
Bank Gutmann Aktiengesellschaft, pobočka Česká republika	GE Money Bank a.s.	Raiffeisenbank im Stiftland eG pobočka Cheb
Bank of Tokyo-Mitsubishi UFJ, Prague Branch	HSBC Bank plc – pobočka Praha	Saxo Bank A/S, organizační složka
BNP Paribas Fortis SA/NV pobočka ČR	Hypoteční banka a.s.	Sberbank CZ a.s.
BRE bank S.A., organizační složka	ING Bank N.V.	Stavební spořitelna České spořitelny a.s.
Citibank Europe plc, organizační složka	J&T BANKA a.s.	The Royal Bank of Scotland plc
COMMERZBANK Aktiengesellschaft, pobočka Praha	Komerční banka a.s.	UniCredit Bank Czech Republic a.s.
Česká exportní banka a.s.	LBBW Bank CZ a.s.	Volskbank Löbau-Zittau eG, pobočka
Česká spořitelna a.s.	Meinl Bank Aktiengesellschaft	Všeobecná úverová banka a.s., pobočka
Českomoravská stavební spořitelna a.s.	Modrá pyramida stavební spořitelna a.s.	Waldviertler Sparkasse bank AG
Českomoravská záruční a rozvojová banka a.s.	Oberván AG pobočka Česká republika	Western Union International Bank GmbH
Československá obchodní banka a.s.	Poštová banka a.s. pobočka Praha	Wüstenrot – stavební spořitelna a.s.
Deutsche Bank Aktiengesellschaft Filiale	PPF banka a.s.	Wüstenrot hypoteční banka a.s.
Equa Bank a.s.	PRIVAT BANK AG der Raiffeisenlandesbank Oberösterreich pobočka ČR	ZUNO BANK AG, organizační složka

Zdroj: Vlastní zpracování podle údajů ČNB

3.4.2 Bankovníctví v Rakousku

Historie moderního bankovníctví v Rakousku sahá až do začátku 18. století. Jako milník bychom mohli uvést rok 1762, kdy císařovna Marie Terezie udělila Vídeňské městské bance právo na emisi bankovek. Během 19. století se bankovníctví v tehdejším Rakousku-Uhersku rozvíjelo a vznikala celá řada bankovních institucí od soukromých obchodních bank, přes záložny, speciální investiční banky a hypoteční banky. Pohromou pro rakouské bankovníctví byl rozpad Rakousko-Uherska, 1. Světová válka i Světová krize v první polovině 20. století. V tomto období zaniklo mnoho rakouských bankovních institucí. Základy pro hospodářský rozvoj a rozvoj bankovního sektoru byly položeny až v roce 1955 po odchodu spojeneckých sil, kdy byl přijat Rekonstrukční zákon. Směrnice a doporučení EU byly do rakouského právního systému implementovány ještě před vstupem Rakouska do Evropské unie v roce 1995 (Klein, 1998, str. 166-169).

Bankovní systém v Rakousku je velice členitý. Dle údajů Rakouské národní banky (ÖNB) se bankovní instituce dělí na akciové banky, spořitelny, zemské hypoteční banky, družstevní banky, lidové banky, stavební spořitelny a zvláštní banky. I přes probíhající privatizaci některých bankovních institucí je stále značná část vlastněna spolkovými zeměmi. V Rakousku je registrováno celkem 867 bankovních subjektů (online oenb.at).

Jelikož je Rakousko členem měnové unie EU, jsou jasně definovány její úlohy a to hlavně finančně-politické rozhodování, prosazování politiky peněz a zajištění stability finančních trhů (online oenb.at).

Rakousko vstoupilo do měnové unie k 1. lednu 1999, to znamenalo zánik devizových kurzů členských států měnové unie a zúčtovací jednotka ECU byla nahrazena Eurem. Rakouská národní banka se tudíž stala součástí Evropského systému centrálních bank, kde vykonává činnosti jako vyhotovení materiálů z monetární oblasti pro guvernéra banky, uskutečňuje cíle měnové politiky a spravuje devizové rezervy. K zavedení eura jako prostředku hotovostního platebního styku došlo 1. ledna 2012 (Karásková, 2007, str. 109-110).

3.4.3 Bankovníctví na Slovensku

Podobně jako v České republice vznikl na Slovensku, na území tehdejší ČSFR, dvojestupňový bankovní systém až počátkem roku 1990, kdy se oddělila Štátna banka československá, která začala fungovat jako banka centrální. Správné postavení centrální banky bylo poté upraveno zákonem o Štátnej banke československej v roce 1992. Již předtím, v roce 1989, bylo zákonem č. 158/1989 Sb. v tehdejším Československu umožněno vzniknutí nových bank, které se transformovali z existujících bankovních ústavů a postupně byly privatizovány. K rozdělení Československa a vzniku Slovenské republiky došlo 1. ledna 1993, v ten den začal platit zákon o Národnej banke Slovenska. Období 90. let je podobné tomu našemu v České republice a nastává prudký rozvoj slovenského bankovníctví. Slovenský bankovní systém prošel restrukturalizací po roce 1998, kdy celý sektor prošel procesem ozdravení (Pilková, 1995)

Národná banka Slovenska jako centrální banka vznikla 1. ledna 1993 a to na základě zákona NR SR č. 566/1992 Zb. O Národnej banke Slovenska. Národní banka Slovenska vykonává dohled nad bankovními institucemi na Slovensku a přispívá ke stabilitě finančního trhu. 1. ledna 2009 se Slovensko stalo členem měnové unie EU a slovenská centrální banka se stala členem Evropského systému centrálních bank. Z toho plyne, že od tohoto dne bylo na Slovensku zavedeno euro jako hotovostní platební prostředek. Proto se slovenská centrální banka zaměřuje na činnosti, které plynou z povinností členství v měnové unii. Je to podíl na společné měnové politice, vydává eurobankovky a euromince, podporuje plynulé fungování bankovních systémů, udržuje devizové rezervy a disponuje s nimi podle platných předpisů měnové unie (nbs.sk, online).

K dnešnímu dni působí na Slovensku pouze 14 bank a 14 družstevních záložen. I přes malý počet bank, myšleno ve srovnání s ČR, působí na Slovensku značný počet zahraničních finančních skupin, například rakouská Erste Group, UniCreditbank, či belgická KBC.

3.5 Marketingový mix v bankovníctví

“Služba je jakýkoliv akt nebo výkon, který může jedna strana nabídnout jiné straně a který je svojí podstatou nehmotný a nevede ke změně vlastnictví čehokoliv. Příprava služby může, ale nemusí být spojena s fyzickým výrobkem” (Kotler, 2007, str. 440). Adrian Payne ve své práci Marketing služeb poukazuje na nejasnosti definice pojmu služba a na snahu autorů o konečnou a přesnou definici služeb. Dospěl k závěru, že každá y definic je svým způsobem omezující a proto službu definoval jako činnost s určitým prvkem nehmotnosti, která vyžaduje interakci se zákazníkem, či jeho majetkem. Službu nelze vlastnit a její výroba nemusí být nutně propojena s fyzickým výrobkem (Payne, 1996, str. 14). V poslední části svého způsobu definice služby se shoduje s definicí Kotlera a Kellera.

V dnešní době a v každé rozvinuté ekonomice sektor služeb jasně dominuje. Bankovníctví je jedním z odvětví, které patří do oblasti služeb. Díky širokému spektru nabízených služeb je velice obtížné pro poskytovatele služeb udržet konkurenční výhodu, a proto se musí zaměřit na problémy, které jsou pro určitou službu typické (Kotler, 2007, str. 711).

Finanční instituce vytvářejí nabídku, jejímž cílem je uspokojit potřeby zákazníků. Marketingový mix bychom tedy mohli definovat jako vše, co je schopno ovlivnit poptávku. Nebo jak definuje marketingový mix ve své práci Vašítková: “marketingový mix představuje soubor všech nástrojů, jejichž pomocí marketingový manažer utváří vlastnosti služeb nabízených zákazníkům (vašítková, 2008, str. 26).

Typické vlastnosti služeb, jako nehmotnost, neoddělitelnost, heterogenita, pomíjivost, nemožnost vlastnictví a obtížná vyjádřitelnost hodnoty ukázaly, že pro aplikování marketingové orientace jsou původní 4P marketingového mixu – produkt, cena, distribuce a marketingová komunikace, nedostačující. Z tohoto důvodu byly k původním 4P marketingového mixu připojeny další 3P – materiální prostředí, lidé a procesy. (Vošítková, 2008, str. 26).

3.5.1 Produkt

Bankovní instituce nabízejí svým klientům své produkty, které bychom mohli definovat jako souhrnnou nabídku jednotlivých služeb. Aby byla banka úspěšná a mohla naplnit svůj podnikatelský cíl, je potřeba, aby její produkty byly kvalitní. Pro bankovní produkty jsou typické následující vlastnosti:

- *Nemateriální charakter*: to znamená, že si je dovedeme stěží představit, nejde je skladovat a nelze je patentovat, z čehož také plyne, že mají konkurenční charakter
- *Dualismus*: propojení hodnotové a věcné stránky produktů. Což můžeme chápat tak, že hodnota bankovního produktu je dána jeho peněžním objemem a věcná stránka je výsledkem působení materiálních, lidských, nebo technických faktorů.
- *Vzájemná propojenost a podmíněnost*: plyne ze samé podstaty bankovních produktů. To mohou být různé nadstandardní služby, nebo tuto vlastnost lze vysvětlit nemožností fungování jednoho produktu bez druhého - bezhotovostní platba bez existence účtu (Dvořák, 2005, str. 252-253).

Kotler s Kellerem ve své práci zmiňují bankovní produkt v souvislosti s hmotným prostředím a doporučují prezentaci nehmotného produktu klientovi pomocí hmotných prvků. Prostředí banky by mělo být moderně zařízeno a pečlivě naplánováno, v bance by měl být odpovídající počet pracovníků, technické vybavení by mělo bezchybně fungovat a nemělo by být zastaralé a materiály, které slouží ke komunikaci se zákazníkem, by měly navozovat dojem rychlosti a efektivnosti (Kotler, 2007, str. 443). V dnešní době se lze s předchozím tvrzením ztotožnit. Pobočky jednotlivých bank jsou zařízeny ve stejném stylu, moderně a vkusně vybaveny. Technické zařízení je moderní a funkční. Prostory poboček jsou zařízeny tak, že zákazník může komunikovat se svým bankovním poradcem, popřípadě může čekat v pohodlí, než je obsloužen. V každé bankovní pobočce je také dostupné nepřehledné množství reklamních materiálů a brožur, které popisují jednotlivé bankovní produkty.

3.5.2 Cena

Snad ve všech knihách a publikacích se můžeme dočíst, že jen jediný prvek marketingového mixu, který vytváří firmě příjem, je cena. Banky jako podnikatelské subjekty pracují za účelem vytváření zisku. Díky jedné z vlastností služeb, nehmotnosti, je cena velmi význačným ukazatelem kvality. Cena bankovních produktů je výsledkem cenové politiky banky. Banky se snaží vytvořit takové ceny, které zajistí rentabilitu, zlepšení konkurenčního postavení banky na trhu a které vyjádří celkovou nákladovost banky a všech jejích útvarů ve spojení s určitým produktem (Dvořák, 1997, str. 56). Jednotlivé typy cen u bankovních produktů:

- úrok: cena za půjčení peněz, týká se úvěrových a depozitních produktů
- provize a prémie: cena za službu, která je někdy spojena s určitým rizikem. Například za bankovní záruku
- poplatky: poplatky bance za poskytnuté služby. Mohou být jednorázové, nebo dílčí.

Pro vytvoření konečné ceny u bankovních produktů je nutné nejprve vybrat bázi, ze které se bude cena tvořit. Vychází se z následujících bází:

- hodnotový objem: stanovení ceny za hodnotovou jednotku, kdy se celková cena stanoví součinem hodnotového objemu produktu a jednotkové ceny.
- jednotlivý produkt: cena je stanovena na jednotlivý dílčí produkt, například poplatek za výběr, za provedení platby apod.
- hodnotový výsledek: cena se stanoví v závislosti na výsledku sjednané služby, např. procento ze zisku prodeje akcií
- čas: za časovou jednotku, kdy se násobí jednotková cena a délka časového období. (Dvořák, 2005, str. 258-259).

3.5.3 Distribuce

Další z vlastností služeb – neoddělitelnost rozhoduje o umístění služby, protože je nutné zvažovat potřeby zákazníka. Rozhodnutí o umístění služby proto často znamená kompromis mezi potřebou poskytovatele a potřebou zákazníků, jelikož zákazník často vyžaduje poskytnutí služby na určitém místě a v určitou dobu, která poskytovateli služby nemusí vždy vyhovovat (Vašítková, 2008, str. 124).

Z pohledu bank je struktura a rozsah bankovní sítě ovlivněna náklady. Proto banky při rozmisťování svých poboček berou v potaz hlavně ekonomické hledisko v kombinaci s potřebami klientů, od kterých se odvíjí forma bankovního místa. Aby mohli banky své produkty zpřístupnit svým klientům, používají speciální distribuční kanály. I přes velký tlak na efektivnost a uzavírání poboček bank zůstávají bankovní pobočky důležitým distribučním kanálem svých služeb a produktů. Bankovní místa jsou také velmi důležitá pro komunikaci se zákazníky (Polouček, 2006, str. 121-122).

Banky distribuují své produkty a služby klientům přímo, nebo pomocí zprostředkovatelů. V tomto případě se jedná o nepřímou distribuci.

Nepopiratelný vliv na distribuci bankovních služeb má rozvoj moderních technologií a médií. V bankovníctví to jsou především bankomaty, které jsou dostupné 24 hodin denně, rozšiřují působnost banky a jsou dostupné tam, kde je zákazník potřebuje. Samozřejmostí je využívání internetového bankovníctví z pohodlí domova, nebo využití telefonu. Všechny nové možnosti může využít zákazník pro to, aby si vybral cestu, jak se ke službě dostat (Vašítková, 2007, str. 130).

3.5.4 Propagace

Propagace, nebo-li komunikační mix, je cílené informování a přesvědčování cílových zákazníků, pomocí kterého dosahují firmy svých marketingových cílů. Aby byla marketingová komunikace efektivní, musí propagovat dobrý produkt s vhodnou cenou a bezchybnou distribucí. Mezi hlavní nástroje marketingového mixu patří:

- reklama: jejím prostřednictvím je možno efektivně předávat sdělení cílovým segmentům
- direkt marketing: nebo-li přímý marketing vznikl z osobního prodeje, ale vyvinul se v komunikační disciplínu charakteristickou přesným zacílením, výrazným přizpůsobením sdělení a okamžitou reakcí zákazníka
- podpora prodeje: popisován jako určité pobídky, které mají za úkol stimulovat okamžitý nákup
- public relations: můžeme ho definovat jako dialog mezi společnostmi a různými skupinami, které rozhodují o tom, zda společnost bude úspěšná, či nikoli, různé skupiny jsou nazývány stakeholders
- event marketing: nazývaný někdy zážitkový marketing, jsou marketingové aktivity, které používá firma pro zprostředkování emocionálních zážitků cílové skupině, které mají za úkol vzbudit v ní pozitivní pocity
- osobní prodej: nejstarší nástroj komunikačního mixu, jehož výhodou je přímý kontakt se zákazníkem
- on-line komunikace: je spojena s ostatními nástroji komunikačního mixu a její úloha roste s rozšiřováním internetu

(Karlíček, 2011)

3.5.5 Bankovní personál

V oblasti služeb jsou lidé velmi důležitým prvkem. Na jedné straně jsou to zaměstnanci, kteří se setkávají se zákazníkem, nabízejí mu služby a produkty, komunikují s ním a na straně druhé je to zákazník, bez kterého by služba nemohla být uskutečněna. Velice důležitou úlohu v této oblasti plní řízení lidských zdrojů. To musí vybrat kvalitní zaměstnance, motivovat je, školit a řídit je proto, aby mohlo být dosaženo marketingových cílů společnosti. Velmi často jsou lidmi hodnoceni právě zaměstnanci bank, to jak se chovají, jak jsou vstřícní a ochotní. Proto je důležité, aby zaměstnanci banky měli dostatečné profesní znalosti, dokázali se zákazníkem vhodně komunikovat a měli slušné vystupování.

Bankovní personál můžeme rozdělit na základě více skutečností, nejčastěji se dělí podle rozsahu kompetencí na:

- vrcholový management

- střední management
- nižší management
- vykonávací pracovníci

3.5.6 Procesy

Služby jsou vytvářeny a distribuovány zákazníkům pomocí procesů. Zákazníci většinou chápou celý systém poskytnutí služby jako samotný produkt. Je třeba neustále koordinovat veškeré činnosti, což je předpokladem pro zvýšení kvality služby. Do procesů lze zařadit i rozhodnutí o účasti zákazníka a výhod z toho plynoucích. Jako příklad lze uvést zavedení bankomatů, které jsou schopny vykonat část služeb v bankovníctví a zaměstnanci jsou proto schopni lépe splnit požadavky zákazníků, jelikož některé z jejich činností za ně vykoná bankomat. Pokud ale procesy nebudou fungovat, povede to k nespokojenosti zákazníka a firma ztratí konkurenční výhodu, protože se stává méně efektivní (Payne, 1996, str. 173).

3.5.7 Fyzické prostředí

Služby jsou charakteristické svojí nehmotností. Finanční služby jsou ne jenom nehmotné, ale i velmi složité. Dalo by se říci, že fyzické prostředí je důkazem samotné existence služby. Lze ho definovat jako prostor, kde se setkává zákazník a poskytovatel služeb. Zákazník vnímá a spojuje si fyzické prostředí se samotnou službou, proto je důležité prostory, kde je služba nabízena vybavit a uspořádat tak, aby se v něm cítil dobře. Fyzické prostředí dělíme na periferní a základní. Periferní prostředí nemá vlastní hodnotu a je součástí služby. Mohou to být různé katalogy, letáky, nebo i reklamní předměty, které si klient může odnést. Základní prostředí je charakteristické tím, že si ho klient nemůže odnést, je to například budova, vybavení pobočky apod.

Veškeré prvky fyzického prostředí, ať už je to uspořádání interiéru, jeho barvy, hudba, teplota, vůně, nebo zápachy společně se značkami a symboly působí na více smyslů naráz a mohou vyvolat jak pozitivní, tak i negativní reakce a ty mohou ovlivnit jeho rozhodování. Pozitivní, nebo negativní reakce mohou tyto prvky

samozřejmě vyvolat i u zaměstnance následkem může být zvýšená, nebo snížená motivace. Proto je fyzické prostředí velice důležité. Banky se také snaží odlišit od své konkurence a to budováním své vlastní image, která je tvořena všemi znaky, které se doplňují.

3.6 Obchodní banky a bankovní produkty

3.6.1 Obchodní banky

Obchodní banky, které jsou někdy nazývány komerčními bankami jsou podnikatelské subjekty, které působí na finančním trhu. Hlavním cílem obchodních bank je vytváření zisku a proto banka musí sledovat tři základní cíle, rentabilitu, solventnost a likviditu. Počty bank, jejich velikost a podíl na trhu jsou ovlivněny ekonomickými, politickými a společenskými faktory dané země. Obchodní banky převládají v jednotlivých zemích nad ostatními finančními institucemi. Počet bankovních institucí je ve vyspělých ekonomikách celkem stabilní. Ve většině zemí existuje dvoustupňový bankovní systém, kde je odděleno centrální bankovníctví od obchodního. Úkolem centrální banky ve dvoustupňovém bankovním systému je dohlížet na stabilitu měny, regulovat a dohlížet na obchodní banky a ostatní finanční instituce. Komerční banky nabízejí finanční produkty a služby. V převážné většině zemí proto existují minimálně dva zákony, které vymezují vztahy v bankovním sektoru (Polouček, 2007, str. 6-7). V ČR je centrální banka zřízena Ústavou České republiky a svoji činnost vyvíjí v souladu se zákonem č. 6/1993 Sb. o České národní bance. Veškeré bankovní činnosti obchodních bank jsou uvedeny v zákoně č. 21/1992 Sb. o bankách ve znění pozdějších předpisů.

Obchodní banky plní celou řadu úloh, ale mezi základní funkce obchodních bank patří:

Finanční zprostředkování – je prováděno na ziskovém principu, což znamená, že umisťují kapitál tam, kde je největší zhodnocení

Emise bezhotovostních peněz – zápisy peněz na bankovních účtech

Provádění platebního styku – provádění plateb mezi účty klientů banky pouhým účetním převodem

Zprostředkování finančního investování - emise cenných papírů pro své klienty, zprostředkování jejich nákupu, nebo úschovy (Revenda, 2008, str. 120)

Bankovní produkty

Veškeré služby, které jsou bankou klientům nabízeny, zpravidla za úplatu, jsou nazývány bankovní produkty. Jednotlivé bankovní produkty se od sebe liší a někdy i výrazně, přesto mají společné tři rysy:

- nehmotný charakter
- dualismus
- vzájemnou propojenost a podmíněnost

Bankovních produktů je velké množství a proto není jednoduché je rozčlenit. V různých odborných publikacích jsou pro rozčlenění bankovních přístupů použity různé způsoby dělení bankovních produktů podle zvolených kritérií. Klasické dělení je založeno na odrazu bilance banky a dělí bankovní produkty na aktivní, pasivní a neutrální. Moderní přístupy k dělení bankovních produktů vychází z účelu, či funkce, kterou plní pro klienta. Bankovní produkty jsou tedy rozděleny do následujících pěti skupin:

- bankovní finančně úvěrové produkty
- depozitní bankovní produkty
- platebně zúčtovací bankovní produkty
- produkty investičního bankovníctví
- pokladní a směnářské produkty

(Revenda, 2008, str. 132-134)

3.6.2 Bankovní finančně úvěrové produkty

Poskytování úvěrů patří k nejvýznamnějším obchodním činnostem komerčních bank. Z časového hlediska se úvěrové produkty dělí na krátkodobé, střednědobé a dlouhodobé. Nabízena je celá řada úvěrů a proto setřídít je není vůbec jednoduché. K první skupině úvěrových produktů patří peněžní úvěry. Ty poskytují likvidní prostředky klientovi. Klient je v dohodnuté době splatí včetně úroků. Patří mezi ně kontokorentní úvěry, hypoteční úvěry, spotřebitelské úvěry, nebo třeba i eskontní úvěr. Druhou skupinou jsou závazkové úvěry a záruky. Tady mnohdy

klient nepožaduje likvidní peníze, ale pouze záruku banky, pokud závazek nesplní sám.

Poslední skupinou jsou tzv. alternativní formy financování, kdy klient získává finance za splnění určitých podmínek, často faktoring, nebo forfaiting. (Revenda, 2007, str. 139).

Podle mého názoru jsou běžným klientem nejvíce využívány spotřebitelské, hypoteční a kontokorentní úvěry.

Kontokorentní úvěr se stal jedním z nejvýznamnějších krátkodobých bankovních úvěrů. Jde o úvěr, který je poskytnut na běžném účtu klienta a klient tak může na základě dohodnuté výše kontokorentního úvěru přecházet do debetu. Doba splatnosti je krátkodobá, nepřekračuje obvykle jeden rok.

Hypoteční úvěr je další z obvyklých bankovních produktů. Jeho charakteristickým prvkem je způsob jeho zajištění. Zajišťuje se zástavním právem k nemovitosti. Z obecné charakteristiky by mohlo být patrné, že hypoteční úvěr je bezúčelový, ale v drtivé většině případů se jedná o financování bydlení.

Poslední nejčastěji využívaný úvěrový produkt je spotřebitelský úvěr. Jedná se o úvěr určený fyzickým osobám na nepodnikatelské účely (Revenda, 2007, str. 139-144).

3.6.3 Depozitní bankovní produkty

Prostřednictvím depozitních produktů banky získávají cizí kapitál a činí tak pomocí různých produktů. Přijímají vklady a emitují bankovní dluhopisy. Přijímání tzv. vkladů na viděnou znamená ukládání peněžních prostředků klientem, které jsou kdykoliv splatné bez výpovědní lhůty. Jedná se o běžné účty, termínované nebo úsporné vklady. U běžných účtů banka poskytuje klientovy nízkou úrokovou sazbu, i když jsou pro ně velmi důležitým zdrojem refinancování. Termínovaným vkladem klient ukládá zpravidla větší obnos peněz, se kterým banka může po dohodnutou dobu disponovat a odměnou je vyšší úrok. Úroková míra se mění s výší obnosu a délkou termínovaného vkladu. Úspornými vklady rozumíme

nejčastěji ukládání peněžních prostředků na vkladní knížky (Revenda, 2007, str. 149-152).

3.6.4 Platebně zúčtovací bankovní produkty

Platební styk je z větší části zajištěn bezhotovostně a je jedním z nejdůležitějších úkolů banky. V rámci jednoho státu probíhá bezhotovostní platba pomocí clearingové banky. U nás je to ČNB, u které mají ostatní komerční banky své účty a jejich prostřednictvím jsou uskutečňovány bezhotovostní platby. K platebně zúčtovacím bankovním produktům patří příkazy k úhradě, jehož prostřednictvím klient požaduje po bance provedení určité platby. Dále to jsou platební karty, které jsou nejvíce využívány k bezhotovostnímu placení a výběrům hotovosti z bankomatů. Dalším produktem patřícím mezi zúčtovací jsou prostředky elektronického bankovníctví, které se v posledních letech velice hojně využívá (Revenda, 2007, str 155-159).

3.6.5 Bankovní produkty pro mládež a studenty

Banky se nesoustředí pouze na podnikatelské subjekty, nebo na dospělé klienty. Proto můžeme v nabídce bank nalézt celou řadu produktů, které jsou zacíleny na děti, mládež a studenty. Nabídka produktů se rozšiřuje s věkem dítěte, není mnoho produktů pro děti předškolního a školního věku. Pro studenty a dospívající mládež je již docela pestrá. Banky v dospívajících klientech také vidí svého potenciálního zákazníka do budoucna, a proto se ho snaží získat i díky přesvědčení jeho rodičů.

Studentská konta

Podle mého názoru má skoro každý dospívající jedinec nějaký pravidelný příjem. Může to být kapesné od rodičů, nebo výdělky z různých brigád. Založení studentského konta může sloužit rodičům ke kontrole s využitím finančních prostředků svého potomka, ale je to hlavně způsob, jak naučit dítě hospodařit s penězi. Studentská konta jsou nabízena všemi většími bankovními ústavami. Jedná se o běžný účet, který je ale nějakým způsobem zvýhodněný, hlavně co se

týká poplatků. Aby si mohl student zřídit studentské konto, musí dosáhnout patnácti nebo osmnácti let věku. Omezená doba fungování studentského konta je dána určitou věkovou hranicí studenta. Většinou je to v rozmezí od pětadvaceti do třiceti let jeho věku. Zpravidla banky vyžadují pravidelné doložení o tom, že dotyčný stále studuje a to studentským průkazem, vysokoškolských indexem, nebo potvrzením o studiu.

Rozhodnutí o tom, u které banky si dospívající, nebo student zřídí své konto, záleží na více faktorech. Poplatky za vedení účtu nemusí být jediným prvkem, který o tom může rozhodnout. Je potřeba hodnotit nabídku i podle ostatních sazeb za doprovodné služby účtu. Jsou to především poplatky za výběr z bankomatů, poplatek za výběr z bankomatu v cizině, poplatky za transakce na přepážkách apod. Rozhodující může také být dostupnost poboček, nebo síť bankomatů v místech, kde se majitel účtu nejčastěji pohybuje. Pro snazší rozhodování je možno nalézt informace o těchto produktech na seriózních internetových portálech, popřípadě v některých periodikách, která se věnují financím.

Studentské úvěry

Obchodní banky v rámci rozšíření své produktové řady nabízejí studentům úvěry a kontokorenty. Jedná se o úvěry na studium, malé spotřebitelské úvěry a kontokorenty. V dnešní době nabízí studentské úvěry pět bank, Česká spořitelna, Komerční banka, UniCredit Bank, GE Money Bank a ČSOB. GE Money Bank a ČSOB mají ve své nabídce pouze studentské konto a k němu kontokorent. Jelikož je zájem o studentské úvěry malý, přestaly je některé banky nabízet. Příkladem je Raiffeisenbank. Větší zájem o studentské úvěry by mohlo přinést zpoplatnění studia na veřejných vysokých školách. V dnešní době jsou finanční náklady studenta hrazeny převážně z rodinného rozpočtu, nebo je zřízen neúčelový spotřebitelský úvěr, který vychází klienta levněji.

V každém případě je třeba pečlivě zhodnotit nabídky všech poskytovatelů. V dnešní době internetu by to neměl být problém. S nabídkou lze také navštívit více bankovních ústavů, protože v dnešní době praktikování individuálního přístupu ke klientovi je banka schopna podmínky úvěru vylepšit oproti nabídce. Důrazně bych doporučil případným zájemcům vyhnout se nebankovním finančním

institucím, kterých je k dnešnímu dni na finančním trhu obrovské množství. Jsou charakteristické ohromným úrokem, obtížně pochopitelnými kličkami ve smlouvách apod.

Kreditní karty

Platební karty jsou jakýmsi prostředkem k přístupu ke vzdálenému účtu a platebním nástrojem. V současnosti jsou platební karty jedny z nejčastějších platebních nástrojů (Polouček, 2006, str.180-181). Kreditní karta je jedním ze tří druhů platebních karet, dalšími jsou charge karty a debetní karty. Kreditní karta je charakteristická tím, že její majitel nemusí hradit svoje závazky okamžitě, ale má právo na splacení závazku formou úvěru za dohodnutých podmínek (Revenda, 2008, str. 158-159). Pomocí kreditních karet lze také kromě provádění bezhotovostních plateb vybírat hotovost z bankomatů. Kreditní karty jsou vlastně jednou formou úvěru. Při používání kreditní karty je potřeba využít bezúročného období a v něm závazek splatit. Jinak se klient nevyhne splácení značně vysokých úroků. Přímo studentům nabízí kreditní karty pouze Komerční banka a Česká spořitelna.

Pojištění

Další řada produktů, která je zaměřena na ty nejmladší a studenty se týká pojištění. Pro banku je to jedna z cest, jak získat depozita. Téměř každá banka je schopná mládeži, či studentům úrazové pojištění, cestovní pojištění, životní pojištění, nebo mu v rámci jiných produktů sjednat doprovodná pojištění, např. pojištění platební karty apod.

4 PRAKTICKÁ ČÁST

V praktické části bakalářské práce jsou stručně představeny vybrané obchodní banky z České republiky, Rakouska a Slovenska včetně jejich produktů, zvláště těch, které jsou určeny pro studenty a mládež. Jedná se o Českou spořitelnu, a.s., Komerční banku, a.s., rakouské Erste Group Bank AG, Bank Austria a slovenské obchodní banky Slovenská Sporiteľňa a Všeobecná úverová banka. Informace o výše uvedených bankách a jejich produktech jsou čerpány z webových stránek jednotlivých bankovních ústavů. Dále jsou v praktické části bakalářské práce srovnány úvěrové produkty jednotlivých obchodních bank a určeny jejich odlišnosti. Pro přepočítání měn byl použit následující kurz: 1 EUR = 27,50 Kč (průměrný kurz za období leden až září 2014 dle údajů ČNB).

4.1 Česká spořitelna a.s.

Česká spořitelna, a.s. je největší obchodní bankou v České republice. Její historie sahá až do roku 1825, kdy je založen její předchůdce Spořitelna česká. V roce 2000 se Česká spořitelna, a.s. stává členem Erste Group, který je jedním z největších poskytovatelů bankovních služeb ve střední a východní Evropě s více jak 16,5 miliony klientů. Česká spořitelna se orientuje na drobné klienty, malé a střední firmy i města a obce. Financuje také velké korporace a poskytuje služby v oblasti finančních trhů. V současné době má Česká spořitelna, a.s. více jak 5,3 milionu klientů, 651 poboček, 1509 bankomatů a platbomatů a vydala přes 3,2 milionu platebních karet. K České spořitelně, a.s. patří i její dceřiné společnosti a to Brokerjet České společnosti, Erste Corporate Finance, Erste Energy Services, Erste Factoring, Erste Leasing, Frantíka České spořitelny, ČS do domu, a.s., Česká spořitelna – Penzijní společnost, Realitní společnost České spořitelny, Stavební spořitelna České spořitelny, sAutoleasing.

Česká spořitelna, a.s. získává také řadu ocenění. V roce 2013 získala v soutěži Fitcentrum tituly Banka roku 2013, Nejdůvěryhodnější banka roku 2013. a její generální ředitel Pavel Kysilka byl opětovně zvolen Bankéřem roku 2013.

4.1.1 Nabídka produktů České spořitelny, a.s.

Česká spořitelna, a.s. nabízí svým klientům bankovní účty, platební karty, spotřebitelské a hypoteční úvěry, spořicí produkty, produkty zaměřené na penzi, investiční produkty a pojistné produkty. Klienti České spořitelny, a.s. si mohou založit **Osobní účet ČS II**, který je určen pro všechny střadatele, **iÚčet – Internetový osobní účet** je určen pro klienty, kteří využívají bezhotovostní platby přes internet a běžné bankovní operace provádějí online, nebo **Běžný účet v cizí měně**, který je určen klientům, kteří potřebují uložit zahraniční měnu, či provádějí zahraniční platby. S bankovními účty souvisí i další služby, které se týkají přímého bankovníctví a to **SERVIS 24 – Internetbanking**, který slouží klientům ke správě jejich účtů, **SERVIS 24 – Mobilní banka**, který je určen klientům mobilních telefonů s příslušným operačním systémem pro správu jejich účtů, **SERVIS 24 – Telebanking**, kde jsou veškeré bankovní operace prováděny telefonicky a **Mobito**, jako služba, kdy je klientovi dobit kredit mobilního telefonu, se kterým může provádět platby na internetu, ve vybraných kamenných obchodech, či posílat peníze na jiný mobilní telefon. K bankovním účtům jsou poskytovány platební karty **Visa Classic**, či prestižní **Visa Gold**. Dále je možno k bankovním účtům u České spořitelny, a.s. sjednat doprovodné služby, a to například kontokorent, cestovní a úrazové pojištění, pojištění právní ochrany, karty a osobních věcí, nebo lze využít i asistenčních služeb banky.

V nabídce klienti naleznou i mnoho karet. Jsou to již zmíněné debetní karty **Visa Classic** a **Visa Gold**. Kdo rád využívá moderní technologie, může využít **bezkontaktní nálepky** jako formy debetní karty pro bezkontaktní platby. **Kreditní karta Odměna** umožňuje klientům platit za zboží a služby i při nedostatku finančních prostředků. Česká spořitelna, a.s. vydává i **Skartu** pro příjemce sociálních dávek. V nabídce České spořitelny, a.s. jsou také úvěry a půjčku. K bezúčelovým patří produkty **Půjčka**, **Spotřebitelský úvěr** a **Americká hypotéka**. U České spořitelny, a.s. lze také využít **Konsolidace** a to až do celkové výše 600.000 Kč všech půjček, úvěrů, kreditních karet, či kontokorentů. K účelovým potom patří **Hypotéka České spořitelny**, **Úvěr ze stavebního spoření** a **Úvěr od Buřinky**. Česká spořitelna, a.s. dává možnost svým klientům jejich úspory zhodnotit. Klienti ČS mohou využít produktů spoření, investování a

penzijního zajištění. Spořit mohou klienti na účtech **Spoření ČS, Internetovém spoření ČS, Vkladovém účtu** a na **Dětské vkladní knížce**. U ČS je možno využít investování do fondů, dluhopisů, akcií a to buď osobně pomocí produktu **Investování online**, či za pomoci investičních specialistů. Zabezpečit na penzi se mohou klienti ČS pomocí produktů **Důchodového spoření II. pilíře**, nebo **Doplňkového penzijního spoření III. pilíře**. Dále pro své klienty nabízí ČS veškeré možné typy pojistných produktů životního a neživotního pojištění.

4.2 Komerční banka

Komerční banka, a.s. vznikla z části vyčleněné činnosti bývalé Státní banky Československé. Od roku 2001 je Komerční banka, a.s. součástí jedné z hlavních evropských skupin poskytujících bankovní služby a tou je Sociétés Générale. Tato finanční skupina působí v 77 zemích světa, denně uspokojí svými službami více jak 33 milionů zákazníků. Komerční banka, a.s. má více jak 1,6 milionů zákazníků v ČR, své služby poskytuje v 399 pobočkách a klienti KB mají k dispozici 702 bankomatů. KB vybuodovala i 20 specializovaných poboček pro středně velké firmy a 4 centra pro velké firmy. Ke skupině Komerční banky, a.s. patří i osm dceřiných společností, kde má KB majoritní podíl. Jsou to **Factoring KB, a.s., SG Equipment Finance Czech Republic, s.r.o., Modrá Pyramida stavební spořitelna, a.s., KB Penzijní společnost, a.s., ESSOX, s.r.o., Protos, s.r.o., KB Real Estate, s.r.o., VN, s.r.o., NP, s.r.o., Bastion European Investment S.A., CBCB – Czech Banking Credit Bureau, a.s.**, a jedna přidružená společnost s minoritním podílem, tou je **Komerční pojišťovna, a.s.**

4.2.1 Nabídka Produktů Komerční Banky, a.s.

Komerční banka, a.s., stejně jako ostatní obchodní banky, nabízí pro své klienty běžné účty, platební a kreditní karty, přímé bankovníctví, spořicí účty, investování, pojistné produkty, povolené debety, spotřebitelské úvěry a úvěry na bydlení. Základním produktem pro občany starší 18 let je běžný účet **MůjÚčet** v podobě flexibilního balíčku služeb, pro studenty od 15 do 30 let je připraven studentský účet **G2.2** a nejmenší děti do 15 let mohou využít elektronickou pokladničku v podobě **Dětského konta**. Dále jsou zákazníkům k dispozici **běžné účty v cizí**

měně a **KB Start konto** slouží klientům, kteří u banky využívají pouze investiční služby. Pro náročné klienty je určen běžný účet **TOP nabídka**. Klienti mohou své finance spravovat prostřednictvím **internetového bankovníctví - MojeBanka, mobilního bankovníctví – Mobilní banka** nebo **telefonního bankovníctví – Expresní linka**. K výběru hotovosti mohou klienti a studenti používat debetní **embosovanou platební kartu s cestovním připojištěním**, k dětskému kontu je vydávána **elektronická Prima karta**. Náročnější klienti mohou využít prestižní debetní platební karty s řadou nadstandardních doplňkových služeb, jako např. cestovní pojištění pro celou rodinu, výběry ze všech bankomatů v ČR zdarma, asistenční služba Lifestyle, přístup do letištních salonků po celém světě Priority Pass - **Zlatá karta, Platinum, Platinum Visa**. Každý si vždy volí preferovanou variantu **Mastercard** nebo **VISA, kontaktní** či **bezkontaktní kartu**, kartu s vlastním designem **MojeKarta** či standardní design. Komerční banka nabízí celou řadu produktů v oblasti financování. Povolený debet slouží k přečerpání prostředků na běžném účtu do mínusu, kreditní karty **A-karta** pro pány a **Lady karta** pro dámy jsou chytré nákupní karty, kdy klient při dodržení bezúročného období využívá peníze banky a slevový program a zároveň si spoří na penzi, protože z každé platby se mu připíše 1% na účet penzijního připojištění. Ze spotřebitelských neúčelových úvěrů mohou klienti volit mezi **Osobním úvěrem** a **Perfektní půjčkou, Optimální půjčka** je určena ke konsolidaci stávajících úvěrů, **úvěr Garant** je neúčelový úvěr se zástavou nemovitosti, dále mohou klienti využít úvěr na bydlení ze stavebního spoření nebo **hypoteční úvěr**.

Komerční banka poskytuje svým klientům komplexní finanční poradenství s pomocí aplikace **KB MojePlány**, kdy se na základě finančního plánu klient rozhoduje jaké spořicí a investiční produkty zvolí pro zhodnocení svých peněz. Může si vybrat z produktů se státním příspěvkem jako je **Doplňkové penzijní spoření III.pilíř, Důchodové spoření II.pilíř** nebo **stavební spoření**. Z klasických spořicích produktů banka nabízí **krátkodobé termínované účty** s pevnou úrokovou sazbou se splatností 7 a 14 dní, 1, 3, 6 a 12 měsíců, dále potom **KB garantovaný vklad** se splatností 3, 6 a 12 měsíců. Chce-li mít klient své finanční prostředky kdykoli k dispozici, může využít spořicí konta navázaná na jeho běžný účet – **KB spořicí konto BONUS, KB spořicí konto BONUS Aktiv** anebo **KB spořicí konto BONUS Invest**. Pokud chce klient zhodnotit své úspory na

kapitálových trzích, může investovat jednorázově nebo pravidelně do tuzemských a zahraničních fondů **Investiční kapitálové společnosti KB, a.s.**

Dále si klienti mohou u KB, a.s. sjednat celou řadu produktů z oblasti **životního i neživotního pojištění**, jako např. pojištění nemovitosti, pojištění odpovědnosti za škodu, povinné ručení na automobil, rizikové životní a úrazové pojištění.

4.3 Slovenská Sporiteľňa, a.s.

Slovenská Sporiteľňa je obchodní bankou s nejdelší bankovní historií na Slovensku. Vznikla z filiálek rakouské Erste oesterreichische Spar-Casse v roce 1819, které se později transformovali na samostatné spořitelny. V roce 2001, po prodeji majoritního podílu akcií, se stala Slovenská Sporiteľňa členem skupiny Erste Group. Slovenská Sporiteľňa je největší obchodní bankou na Slovensku s více jak 2,7 miliony klienty a 297 pobočkami. K dceřiným společnostem Slovenské Sporiteľne patří Factoring Slovenskej Sporiteľne, a.s., Erste Group IT SK, spol. s.r.o, Leasing Slovenskej Sporiteľne, a.s., Procurement Service SK, spol. s.r.o. a Realitná spoločnosť Slovenskej Sporiteľne, a.s.

4.3.1 Nabídka produktů banky Slovenská Sporiteľňa, a.s.

Nejběžnějším produktem u obchodních bank je běžný účet. Ne jinak tomu je i u banky Slovenská Sporiteľňa. Ve svém portfoliu produktů má Slovenská Sporiteľňa produkt **Osobný účet**, ten je určen pro různé skupiny klientů ať už z hlediska věku, nebo účelu a dělí se dále na **Osobný účet Študent** pro studenty středních a vysokých škol ve věku od 15 do 26 let a **Osobný účet Mladý** pro studenty od 15 do 28 let, oba jsou za předpokladu plnění podmínek vedeny zdarma. **Osobný účet Exklusíve** mohou využívat náročnější klienti. Dalším typem běžného účtu nabízeného Slovenskou Sporiteľňou je **Sporožiro**, které může být zřízeno jak v domácí měně, tak i v měnách cizích. Pro klienty, kteří na Slovensku pobírají starobní, invalidní, vdovský, výluhový, nebo sirotčí důchod slouží účet **Sporožiro Senior**. Klienti, kteří si chtějí spravovat své finance a provádět bankovní operace z domova slouží elektronické bankovní služby, ke kterým patří **Internetbanking, Easybanking, Telephonebanking, Sporotel (Skype), SMS služby a Aplikace**

pro smartphony. Samozřejmostí je nabídka debetních platebních karet s možností bezkontaktních plateb.

Potřebuje-li klient řešit jakoukoliv životní situaci úvěrem, nabízí mu Slovenská Sporiteľňa **Spotrebný úver na Čokolvek**, který mohou využít i vysokoškoláci. Z účelových úvěrů můžeme jmenovat **Úver na byvanie**, **Úver na byvanie na vyplatenie úveru z inej banky** nebo **Hypotekárny úver pre mladých**. Chytré řešení bezplatného využití finančních prostředků za dodržení daných pravidel nabízí kreditní karty **VISA Classic** a **VISA Gold**.

Klienti, kteří mají zájem o zhodnocení svých úspor, mohou využít klasické spořicí produkty jako např.: **Termínované vklady**, **Sporiace účty** a **Vkladné knižky**. Zkušenějším investorům jsou k dispozici služby **Erste Private Banking**, jejichž investiční specialisté pomáhají klientům s rozhodnutím v oblasti investování na kapitálových trzích.

4.4 Všeobecná úverová banka, a.s.

Všeobecná úverová banka, a.s. vznikla v roce 1990 vyčleněním komerčních aktivit ze Státní banky Československé. Jedná se o veřejnou akciovou společnost a působí nejen na Slovensku, ale i v České republice. V roce 2001 získala většinový podíl významná italská bankovní skupina Intesa Sanpaolo. V současnosti je VÚB Banka druhou největší bankou na Slovensku a poskytuje služby více jak 1,3 milionu klientům. VÚB Banka provozuje na Slovensku 249 poboček a 543 bankomatů. Mezi dceřiné společnosti VÚB Banky patří VÚB Factoring, a.s., který zajišťuje factoringové služby po celém Slovensku, VÚB Generali d.s.s, a.s. poskytující služby související s vytvářením a správou důchodových fondů, Consumer Finance Holding, a.s., která spravuje skupiny společností poskytující spotřebitelské úvěry nebankovním způsobem, VÚB Leasing, a.s. a Nadácia VÚB, která podporuje rozvoj vzdělávání, duchovních hodnot, či se zabývá ochranou lidských práv.

4.4.1 Nabídka produktů Všeobecné úverové banky, a.s.

Z běžných účtů poskytuje svým klientům VÚB Banka **VÚB Flexiúčet 1-7**. Jedná se o běžné bankovní účty pro fyzické osoby, kde si mohou klienti nastavit běžný účet a služby podle svých potřeb. Další skupinou účtů jsou **Účty pro mladých** zahrnující různé benefity a zvýhodnění pro mládež a studenty. Běžný účet **VÚB Start Generation** zahrnuje benefity pro absolventy vysokých škol a mladé lidi ve věku od 25 do 26 let, kteří začínají pracovat. **Senior konto** je určeno pro klienty, kteří si chtějí nechat zasílat své důchody na tento zvýhodněný účet. Střadatelé, kteří chtějí běžný účet v cizí měně, mohou využít služeb **Osobného konta v cudzej meně**. K účtům jsou vydávány debetní platební karty **Visa, Maestro a Mastercard**. Klienti mohou své účty spravovat prostřednictvím internetového a mobilního bankovníctví.

Z úvěrových produktů mají klienti k dispozici účelové úvěry na bydlení. **Flexihypotéku** na koupi nemovitosti s příspěvkem pro mladé či refinancování úvěru od jiného peněžního ústavu, dále **Hypopóžičku** a **Flexipóžičku na auto**. Z neúčelového financování mohou klienti využít **Flexipóžičku na čokolvek**, přečerpání účtu do mínusu v podobě **Flexidebetu**. V nabídce VÚB banky opět nechybí kreditní karty s bezúročným obdobím se spoustou výhod - **VÚB MasterCard Standard, VÚB MasterCard Gold, VÚB Flexikarta** a **VÚB Blue American Express**.

Klienti VÚB banky mohou zhodnotit své finanční prostředky formou **termínovaných vkladů** nebo **spořicíh účtů**, dále mají k dispozici **vkladní knížky** s výpovědní lhůtou od 1 do 24 měsíců. Zkušenější klienti mohou investovat do podílových fondů. Další oblastí jsou produkty životního a neživotního pojištění.

4.5 Erste Bank Oesterreich

Erste Bank Oesterreich byla založena v roce 1819 jako První rakouská spořitelna. V roce 1997 Erste Bank expandovala na bankovní trhy střední a východní Evropy a působí tedy v Rakousku, Chorvatsku, Srbsku, Rumunsku, Slovensku, České republice, na Ukrajině a v Maďarsku a stala se jedním s největších poskytovatelů bankovních služeb ve střední a východní Evropě. Erste Bank Oesterreich nabízí

v Rakousku služby jak drobným střadatelům, tak i malým a středním podnikatelům, korporátní klientele a veřejnému sektoru. V Rakousku má Erste Bank více jak 3,4 milionů klientů a 972 poboček. Kromě toho má Erste Bank Oestereich mnoho dceřiných společností. K těm nejvýznamnějším patří Bausparkasse, Erste Sparinvest, IMMORENTa Vienna Insurance Group.

4.5.1 Nabídka produktů Erste Bank Oesterreich

Erste Bank Oesterreich má podobně jako Česká spořitelna, a.s. v nabídce mnoho bankovních produktů. S využitím moderních technologií nabízí bankovní účet **Das modernste Konto Oesterreichs**, které je určené všem klientům. Pro střadatele, kteří potřebují běžný bankovní účet jen pro základní služby, si mohou založit **s Komfort Konto**. Mládež od 10 do 19 let může využít bankovního produktu **spark7 Konto**, bankovního účtu, který je určen mládeži a studentům. Studenti vysokých škol naleznou v nabídce Erste Bank studentské konto **Studentenkonto**. Pro otce a maminky na mateřské dovolené je určen běžný účet za zvýhodněných podmínek **s Komfort Babykarenz-Konto**. Erste Bank nabízí svým klientům k běžným účtům spoustu doplňkových služeb, kterými jsou například debetní platební karty VISA a Mastercard s možností bezkontaktních plateb. Samozřejmě je využití internetového, mobilního a telefonního bankovníctví.

Z oblasti financování poskytuje Erste Bank svým klientům řadu spotřebitelských úvěrů bez uvedení účelu **Komfort Kredit, Einkaufs Rahmen**. K účelovým úvěrům se zajištěním opět radíme hypoteční úvěry a úvěry ze stavebního spoření **Wohnkredit** a dále leasing na koupi automobilu **Autoleasing**. Spousta klientů jistě využívá chytré kreditní karty s bezúročným obdobím a řadou dalších benefitů **Visa Card Gold, MasterCard Gold**.

Ke zhodnocení svých úspor mohou klienti Erste Bank využít klasických produktů, jako jsou stavební spoření **Bausparen**, penzijní připojištění, spořicí a termínované vklady, vkladní knížky **Sparbuch**. Erste Bank také nabízí alternativní možnost zhodnocení finančních prostředků formou investování do podílových fondů na kapitálových trzích a díky svým investičním specialistům také finanční poradenství. Z pojistných produktů si mohou klienti sjednat rizikové životní a úrazové pojištění,

z neživotních pojištění můžeme zmínit například pojištění majetku a odpovědnosti za škodu.

4.6 Bank Austria

Bank Austria je od roku 2005 součástí finanční skupiny UniCredit Group, která působí v 15 zemích Evropy, kde má více jak 3500 poboček. V Rakousku patří k největším obchodním bankám s 270 pobočkami. Kořeny této banky sahají až do poloviny 19. století, kdy byla založena banka Creditanstalt. V Roce 1991 došlo ke spojení bankovních ústavů Zentralsparkasse, Kommerzbank a Oesterreichische Landerbank a vznikla druhá největší banka v Rakousku – Bank Austria. Je jedinou bankou v Rakousku, která díky své síle odmítla pomoc státu v době finanční krize. Bank Austria získala pro rok 2014 ocenění finančního magazínu Global Finance – Best Trade Finance Bank pro rakouský trh.

4.6.1 Nabídka produktů Bank Austria

Klienti bankovního domu Bank Austria si mohou vybrat z různých běžných účtů. Ty se liší doprovodnými službami a také výší poplatku, jedná se o **ErfolgsKonto**, **ErfolgsKonto Plus**, **Erfolgskonto Premium** a **ErfolgsKonto Gold**. Běžný účet nabízí Bank Austria i zahraničním klientů, kteří nemají trvalý pobyt v Rakousku, ti mohou využít produktu **PrivatGiroKonto**. Klienti mohou ovládat svůj účet prostřednictvím přímého bankovníctví, tedy přes internet či mobilní telefon. V oblasti spoření nabízí tato rakouská banka spořicí knížky, spořicí konta a termínované vklady, spořicí karty. Další možnost jak zhodnotit své úspory představuje stavební spoření. K zajištění životního standardu v důchodovém věku slouží penzijní připojištění. Samozřejmostí jsou produkty určené k financování pořízení nemovitostí, tak jako možnost využít služeb této banky v případě prodeje nemovitosti. Klienti mohou také využít účelových a neúčelových úvěrů.

Pojišťovací služby jako součást bank Austria zajišťuje dceřiná společnost **ERGO Versicherung**. Ta nabízí produkty životního i neživotního pojištění, ale třeba i spořicí produkty určené pro penzijní plány. Pro mladistvé a studenty jsou v nabídce běžné účty, či úvěry. Jedná se o produkty **KidsCard**, **MegaCard** a **StudentenKonto**. Bank Austria si je také vědoma toho, že Vídeň je jakýmsi

centrem, kde se střetávají obchodní cesty mezi východní a západní Evropu a že ve Vídni sídlí významné mezinárodní organizace. Proto nabízí své služby i zahraničním klientům, jak již bylo uvedeno výše.

4.7 Analýza produktů bank určených pro děti a mládež

Většina obchodních bank má ve svém portfoliu produkty, které jsou určeny dětem, mládeži a studentům. Než tato skupina klientů dosáhne plnoletosti, jsou produkty jako běžné účty, dětské vkladní knížky a konta spravovány převážně rodiči. Banky především argumentují tím, že se děti a mladiství učí zacházet se svými finančními prostředky, ale podle mého názoru jde především o získání klientů, kterým mohou banky nabízet své služby i v budoucnosti.

4.7.1 Spořicí bankovní produkty pro děti a mládež

K nejstarším způsobům spoření v České republice patří vkladní knížky. S rozvojem trhu v oblasti spořicí bankovních produktů a jejich velké konkurenci se význam vkladních knížek pomalu ale jistě snižuje. Klientům jsou tyto vkladní knížky sjednávány na jméno, s výpovědní nebo bez výpovědní lhůty.

Kromě vkladních knížek pro děti nabízejí finanční ústavy také dětská spořicí konta se zvýhodněnou úrokovou sazbou. Oproti vkladním knížkám mají majitelé účtu pro děti peníze kdykoliv k dispozici. Dále mohou využít řady doprovodných služeb. Další možností zhodnocení peněz pro naše nejmenší je stavební spoření s využitím státního příspěvku anebo produkty investičního životního pojištění.

Dětské vkladní knížky

Česká spořitelna, a.s. – Dětská vkladní knížka

Dětská vkladní knížka České spořitelny, a.s. je jedním ze způsobů jak spořit dítěti. Dětskou vkladní knížku mohou založit fyzické osoby a to jak občané České republiky, tak i cizí státní příslušníci. Tento bankovní produkt lze založit již ode dne narození až do 18 let věku. Výše úrokové sazby se pohybuje od 0,01% p.a. až po 2,00% p.a. Ta závisí na celkové výši vkladů a na věku klienta. Dětská vkladní knížka je vedena na jméno dítěte a v průběhu vedení dětské vkladní knížky jsou

Českou spořitelnou, a.s. vypláceny klientovi bonusy. Po uplynutí doby pěti let vedení vkladní knížky je vyplacen bonus 500 Kč a po dosažení plnoletosti dalších 1000 Kč. Vkladní knížka také slouží jako vydané potvrzení o vkladech.

Výhody dětské vkladní knížky:

- vyšší úroková sazba ve srovnání s jinými podobnými produkty
- vyplácené finanční bonusy
- garantovaný výnos a zákonem pojištěné vklady na vkladní knížce
- zřízení vkladní knížky a její vedení zdarma
- vkládání a vybírání vkladů na všech pobočkách České spořitelny, a.s.

Podmínky založení dětské vkladní knížky:

- Pro založení dětské vkladní knížky je nutný minimální vklad ve výši 1.000,- Kč
- U nezletilé osoby může dětskou vkladní knížku založit pouze zákonný zástupce nezletilého.
- Doložení rodného listu dítěte a občanského průkaz zákonného zástupce nezletilého klienta.
- do věku 26 let jsou vklady vedeny vždy na jméno dítěte

Komerční banka a.s.

V nabídce produktů Komerční banky, a.s. nejsou dětské vkladní knížky

Slovenská Sporiteľňa – Sporiaca vkladní knížka

Slovenská banka Slovenská Sporiteľňa, a.s. nabízí pro děti a mládež spořicí vkladní knížku **SPORObonus** a **iXtrabonus**. Tato vkladní knížka umožňuje klientům spořit formou pravidelných i nepravidelných vkladů. Tak jako u České spořitelny, a.s. mohou klienti vkládat a vybírat své vklady na jakékoliv pobočce. Mohou také zplnomocnit třetí osoby pro disponování s jejich finančními prostředky na vkladní knížce. Výše úrokové sazby se pohybuje od 0,01% p.a. do 1,2% p.a. Ke spořicí vkladní knížce **iXtra** bonus klient získá po dovršení deseti let věku platební kartu **iXtra**, která je určena pro děti a mládež. Jedná se o bezkontaktní platební kartu s možností dobítí kreditu, kterou lze využívat pro platbu na Slovensku i zahraničí, nebo pro výběry hotovosti v bankomatech.

Výhody dětské vkladní knížky Sporobonux a iXtrabonus

- zvýhodněné úročení vkladů
- možnost vložení kvartálního vkladu po částech
- možnost výběru finančních prostředků dle potřeby na jakékoliv pobočce
- bezplatné získání platební karty iXtra
- zákonné pojištění vkladů

Podmínky založení spořicí vkladní knížky Sporobonux a iXtrabonus

- minimální vklad ve výši 7€ (192,50 Kč)
- minimální kvartální vklad ve výši 49€ (1 347,50 Kč)
- předložení dokladu totožnosti, u nezletilých klientů je vyžadován rodný list a doklad totožnosti zákonného zástupce

VÚB Banka – Dětská vkladná knížka

Všeobecná úverová banka má na Slovensku pro děti a mladistvé ve své nabídce dětskou vkladní knížku. Ta je určena pro děti do 18 let, kdy s vloženými prostředky disponuje zákonný zástupce dítěte. Naspořené finanční prostředky nejsou nikterak vázané výpovědní lhůtou a při splnění určitých podmínek zůstatku může klient získat zdarma úrazové pojištění. Vklady jsou úročeny základní úrokovou sazbou ve výši 0,75% p.a. nebo úrokovou sazbou 1,5% p.a. v případě, že klient v průběhu kalendářního roku nevybere finanční prostředky, ani připsané úroky.

Výhody dětské vkladní knížky

- bezplatné zřízení a vedení vkladní knížky
- výhodná úroková sazba
- možnost dosažení vyššího zúročení vložených prostředků v případě nerealizování výběrů po dobu kalendářního roku
- při průměrném denním zůstatku ve výši 700€ (19 250,- Kč) získá klient automaticky zdarma úrazové pojištění
- zákonné pojištění vkladů

Podmínky založení dětské vkladní knížky

- Pro založení dětské vkladní knížky je třeba předložit rodný list dítěte a průkaz totožnosti zákonného zástupce

Erste Bank Oesterreich

V nabídce produktů Erste Bank Oesterreich nejsou dětské vkladní knížky.

Bank Austria

V nabídce produktů Bank Austria nejsou dětské vkladní knížky.

Dětská konta

Česká spořitelna, a.s. – Osobní účet ČS II (FRESH účet)

Kromě dětské vkladní knížky nabízí Česká spořitelna, a.s. svým nejmenším klientům Osobní účet ČS II (FRESH účet). Jedná se o univerzální účet, který roste spolu s klientem, číslo zůstává stále stejné a upravují se pouze služby dle aktuálních potřeb klienta. Osobní účet ČS II je určen pro děti a mladé od narození a mohou jej využívat až do 30 let zdarma. Naspořené peníze má dítě kdykoliv k dispozici, nejsou vázány výpovědní lhůtou. Založení, vedení a úpravy produktů, které klient v průběhu let začne využívat, jsou zdarma. Tento dětský účet poskytuje zdarma spoustu doplňkových služeb, a to platební kartu s vlastním designem od 8 let věku dítěte, podúčet Peníze stranou určený ke spoření, výpis z účtu, internetové bankovníctví, dále změna PIN a limitů k platební kartě. K účtu je možno za poplatek zřídit další doprovodné služby. Účet včetně podúctu Peníze stranou je však úročen velmi nízkou úrokovou sazbou ve výši 0,01% p.a.

Výhody dětského konta

- bezplatné zřízení, vedení a úpravy účtu
- finanční prostředky neustále k dispozici
- platební karta od 8 let
- internetové bankovníctví
- výchova dítěte k zodpovědnému přístupu k financím

- zákonné pojištění vkladu

Podmínky založení dětského konta

- předložení rodného listu dítěte a průkaz totožnosti zákonného zástupce
- složení základního vkladu

Komerční banka, a.s. – Dětské konto Beruška

Komerční banka, a.s. nabízí pro klienty z řad dětí elektronickou pokladničku s názvem Dětské konto Beruška. Je určeno pro děti od narození až do 15 let. Naspořené peníze mají děti kdykoliv k dispozici, od osmi let mohou navíc používat platební kartu s vlastním motivem. Výhodou je úročení vkladů ve výši 1% p.a., vklady a výběry hotovosti zdarma. Při sjednání účtu dostanou děti navíc plyšovou hračku – berušku.

Výhody dětského konta

- založení a vedení účtu zdarma
- dárek pro dítě při sjednání účtu
- vklady a výběry bez poplatku
- atraktivní zhodnocení
- platební karta od 8 let
- internetový náhled na konto
- zákonné pojištění vkladu
- výchova dítěte k zodpovědnému přístupu k financím

Podmínky založení dětského konta

- předložení rodného listu dítěte a průkaz totožnosti zákonného zástupce
- minimální vklad ve výši 300,- Kč

Slovenská Sporitelňa, a.s.

Slovenská Sporitelňa nemá v nabídce produktů dětské konto.

Všeobecná úverová banka, a.s. – Start Junior

Všeobecná úverová banka, a.s. poskytuje nejmenším klientům od 8 do 14 let dětské konto Start Junior. Účet je veden zdarma a lze jej zřídit samostatně nebo k účtu jednoho z rodičů dítěte. Vklady a výběry jsou zdarma, samozřejmostí je platební karta a internetové bankovníctví. Zvýhodněná úroková sazba ve výši 0,5% p.a.

Výhody dětského konta

- založení a vedení účtu zdarma
- peníze neustále k dispozici
- internetové bankovníctví platební karta
- výchova dítěte k zodpovědnému přístupu k financím
- zákonné pojištění vkladu

Podmínky založení dětského konta

- předložení dokladu totožnosti zákonného zástupce a rodný list dítěte

Erste Bank Oesterreich – Sparefroh Sparen

Spořicí konto pro děti s názvem Sparefroh Sparen nabízí Erste Bank Oesterreich. Jedná se o dětské konto pro děti od narození do 14 let s velmi atraktivním zhodnocením ve výši 3% p.a. Od 10 let dítěte jsou peníze zhodnocovány úrokovou sazbou ve výši 0,125% p.a. Konto je vedeno zdarma, samozřejmostí je platební karta a internetové bankovníctví. Při založení dostávají děti malovaný slabikář a banka navíc pravidelně zasílá Sparefroh Magazin – ‚vzdělávací‘ časopis s pohádkami a příběhy, které se zaměřují na témata týkající se spoření.

Výhody dětského konta

- založení a vedení účtu zdarma
- atraktivní zhodnocení
- přístup k účtu přes internetové bankovníctví
- zákonné pojištění vkladu
- dárek při založení účtu
- výchova dítěte k zodpovědnému přístupu k financím, děti pravidelně dostávají časopis

Podmínky založení dětského konta

- předložení rodného listu dítěte a průkaz totožnosti zákonného zástupce

Bank Austria - KidsCard

Bank Austria oslovuje rodiče s nabídkou dětského konta KidsCard pro děti od narození do 14 let. Tento dětský účet je veden zdarma a má velmi atraktivní zhodnocení ve výši 3% p.a. KidsCard má dvě varianty, pro nejmenší děti do 9 let slouží k ukládání a výběru naspořených peněz, to vše však za pomoci rodičů. Od 10 let může být dítě se souhlasem rodičů nastaveno jako disponent účtu a může tak samo libovolně nakládat s penězi. Od 10 let může dítě také získat bezplatně platební kartu s vlastním obrázkem, ovšem také za souhlasu rodičů. Účet mohou navíc rodiče kontrolovat prostřednictvím internetového bankovníctví. Při založení konta dostanou děti dárek v podobě DVD s pohádkami.

Výhody dětského konta

- založení a vedení účtu zdarma až do 14 let
- velmi výhodný úrok
- platební karta s obrázkem dle vlastního výběru od 10 let
- při založení účtu obdrží děti dárek

Podmínky založení dětského konta

- předložení dokladu totožnosti zákonného zástupce a rodný list dítěte
- složení základního vkladu
- zákonné pojištění vkladu
- výchova dítěte k zodpovědnému přístupu k financím

4.8 Komparace spořicíh bankovníh produktů pro děti a mládež

V následujících tabulkách je znázorněno srovnání spořicíh produktů pro děti a mládež, které nabízejí vybrané české i zahraniční banky.

Tabulka 2: Komparace dětských vkladních knížek

Pro přepočít měn byl použit následující kurz: 1 EUR = 27,50 Kč.

BANKA	ZHODNOCENÍ VKLADU	MINIMÁLNÍ VKLAD	BONUS
Česká spořitelna, a.s.	0,01-2% p.a.	1000,- Kč	500,- + 1000,- Kč
Komerční banka, a.s.	neposkytuje	neposkytuje	neposkytuje
VÚB Banka, a.s.	0,75 či 1,5% p.a.	Není stanoven	NE
Slovenská Sporiteľňa, a.s.	0,01-1,2% p.a.	7,- EUR (192,50 Kč)	NE
Erste Bank	neposkytuje	neposkytuje	neposkytuje
Austria Bank	neposkytuje	neposkytuje	neposkytuje

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů převzatých z internetových stránek bank

Z výše uvedené komparace vyplývá, že nejvýhodnější typ klasického spoření v podobě vkladní knížky pro děti nabízí Česká spořitelna, a.s. Podle mého názoru je to způsobeno tím, že spořicí produkt vkladní knížka je v dnešní době zastaralým typem spoření a ne všechny bankovní ústavy jej mají v aktivní nabídce.

Tabulka 3: Komparace dětských kont

Pro přepočítání měn byl použit následující kurz: 1 EUR = 27,50 Kč.

	ČS, a.s.	KB, a.s.	VÚB, a.s.	SLSP, a.s.	Erste Bank	Austria Bank
NÁZEV ÚČTU	Osobní účet ČS II (FRESH účet)	Dětské konto Beruška	Start Junior	-	Sparefroh Sparen	KIDSCard
VĚK KLIENTA	0-15 let	0-15 let	8-14 let	-	0-14 let	0-14 let
ZHODNOCENÍ VKLADU	0,01 % p.a.	1% p.a.	0,5% p.a.	-	3% p.a., od 10 let 0,125% p.a.	3% p.a.
POPLATEK (zřízení a vedení účtu)	0,- Kč	0,- Kč	0,- EUR	-	0,- EUR	0,- EUR
INTERNETOVÉ BANKOVNICTVÍ	ANO	Pouze náhled	ANO	-	ANO	ANO
PLATEBNÍ KARTA	ANO, od 8 let, vlastní motiv	ANO, od 8 let, vlastní motiv	ANO	-	ANO	ANO, od 10 let, vlastní motiv
VYUŽITÍ ÚČTU	Všechny transakce	Pouze vklady a výběry	Všechny transakce	-	Pouze vklady a výběry	Pouze vklady a výběry

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů převzatých z internetových stránek bank

Většina rodičů chce pro své děti udělat to nejlepší a mimo jiné se snaží naspořit peníze na vzdělání, koníčky, lepší start do života, apod. S výběrem spořicího produktu začínají už od narození dítěte, kdy většinou dostávají finanční dary od příbuzenstva. Vhodným spořicího produktem pro naše nejmenší je dětské konto. Vybrané české i zahraniční banky mají tento produkt v nabídce. Zřízení a vedení účtu je zdarma, účet obsahuje bezplatné doplňkové služby v podobě internetového bankovníctví a platební karty. Liší se však výší úrokové sazby, kterou jsou vklady zhodnocovány. Právě úroveň zhodnocení může být pro rodiče rozhodovacím kritériem, u které banky účet pro své dítě zřídit. Z výše uvedené komparace tuzemských bank vychází lépe Komerční banka, a.s., která nabízí zhodnocení ve výši 1% p.a. Z vybraných zahraničních bank jsou ke svým klientům

štedřejší rakouské banky. Ze všech porovnávaných bank nabízí nejlepší zhodnocení vkladů na dětském kontě rakouská banka Austria Bank.

4.9 Analýza bankovních produktů pro studenty

Nabídka bankovních produktů pro studenty je již mnohem pestřejší, než je tomu u dětí do 15 let. Během studentských let se potřeby klientů mění a banky jim přizpůsobují své produkty. Studenti si mohou sjednat studentské konto se spoustou doplňkových služeb, kreditní kartu, povolené přečerpání účtu nebo úvěr na studium. Dále mohou využít pojistné produkty či stavební spoření.

4.9.1 Studentská konta

S přechodem na střední školu je pro děti téměř nutností vlastnit studentské konto. Děti tak nemusí mít finanční hotovost u sebe, což je pro ně praktické a hlavně bezpečnější. V případě potřeby mohou platit kartou a využívat spoustu výhod, které jim studentská konta zdarma nabízejí. Navíc nikdy nezůstanou bez prostředků, protože rodiče mohou peníze na účet vložit na kterékoliv pobočce a studenti je mají ihned k dispozici.

Česká spořitelna, a.s. - Osobní účet ČS II (FRESH účet)

Česká spořitelna, a.s. nabízí studentům univerzální účet Osobní účet ČS II (FRESH účet), který mohou zdarma využívat až do 30 let. K základní nabídce bezplatných produktů, jako je platební karta s vlastním designem, internetové bankovníctví a podúčet Peníze stranou, mohou studenti využít spousty doplňkových služeb za poplatek. K nim patří odchozí platby, informační sms, další platební karta, výběry z bankomatu v zahraničí. K Osobnímu účtu ČS II lze také sjednat celá řada pojištění, např. cestovní pojištění, pojištění platební karty, apod. Účet včetně podúčtu Peníze stranou je však úročen velmi nízkou úrokovou sazbou ve výši 0,01% p.a.

Výhody studentského účtu

- bezplatné zřízení, vedení a úpravy účtu
- účet zdarma až do 30 let věku

- snadná obsluha prostřednictvím internetového bankovníctví
- doplňkové služby za nízký poplatek
- široká síť poboček a bankomatů
- zákonné pojištění vkladu

Podmínky založení studentského účtu

- doložení potvrzení o studiu
- doložení dvou identifikačních dokladů (rodný list a občanský průkaz/řidičský průkaz) a průkaz totožnosti zákonného zástupce, zakládá-li účet nezletilý student
- uložení základního vkladu

Komerční banka, a.s. – Konto G2.2

Pro studenty od 15 do 30 let připravila Komerční banka, a.s. studentské konto G2.2. Mladí lidé mohou v rámci tohoto účtu zdarma využívat mezinárodní platební kartu s cestovním připojištěním, internetové, telefonní a mobilní bankovníctví. Výhodou je bonus ve výši 333,- Kč, zaplatí-li klient alespoň jednou za měsíc kartou u obchodníka. Další bonus ve výši 200,- Kč získá student po předložení platné ISIC karty. Ke svému účtu mohou klienti sjednat účet v cizí měně (EUR či USD) za poplatek 29,- Kč měsíčně. Za poplatek lze sjednat další doplňkové produkty, jako například pojištění platební karty proti ztrátě, či balíček transakcí.

Výhody studentského účtu

- vedení účtu zdarma do 30 let
- roční bonus za používání platební karty
- platební karta s cestovním připojištěním
- přímé bankovníctví
- zvýhodněný účet v cizí měně
- zákonné pojištění vkladů

Podmínky založení studentského účtu

- doložení potvrzení o studiu

- doložení dvou identifikačních dokladů (rodný list a občanský průkaz/řidičský průkaz) a průkaz totožnosti zákonného zástupce, zakládá-li účet nezletilý student
- absolventi VŠ předloží navíc doklad o úspěšném dokončení studia
- uložení počátečního vkladu

Slovenská Sporitelna, a.s. – Osobný účet Mladý/Študent

Slovenská sporiteľňa, a.s. má v nabídce dva účty pro studenty od 15 do 26 let **Osobný účet Mladý** a **Osobný účet Student**. Oba účty jsou vedeny zdarma a zahrnují totožné služby - mezinárodní platební kartu, neomezený počet bezhotovostních plateb, výběry z bankomatu, internetové a telefonní bankovníctví. Rozdíl je pouze v pocitovém vnímání klienta podle věku, ve kterém účet zakládá. K oběma účtům lze sjednat spořicí účet se zhodnocením ve výši 0,5% p.a.

Výhody studentského účtu

- založení a vedení účtu zdarma až do 26 let
- neomezený počet transakcí
- internetové a telefonní bankovníctví
- bezkontaktní platební karta
- spořicí účet s výhodnějším zhodnocením
- zákonné pojištění vkladů

Podmínky založení studentského účtu

- student prezenčního studia SŠ nebo VŠ
- předložení platného potvrzení o studiu
- doklad totožnosti studenta, popř. zákonného zástupce

Všeobecná úverová banka, a.s. - Start konto, Start Generation

Všeobecná úverová banka, a.s. nabízí studentům ve věku od 15-24 let studentské konto **Start konto**. Jedná se o flexibilní účet se spoustou doplňkových služeb vedený zcela zdarma včetně vkladů, výběrů, odchozích a příchozích transakcí. Samozřejmostí je bezkontaktní platební karta a služby internetového a mobilního bankovníctví. Kreditní zůstatek na účtu je úročen sazbou 0,01% p.a. Při aktivním

používání studentského účtu může klient sjednat další platební kartu s pojištěním proti její ztrátě a zneužití.

Účet **Start Generation** je určen pro absolventy VŠ ve věku od 25-26 let. Měsíční poplatek činí 1,- Eur (27,50 Kč). Kromě výše zmíněných služeb zahrnuje zadání a změnu trvalých příkazů a inkas. Další výhodou je spořicí účet se zhodnocením 0,5% p.a.

Výhody studentského účtu

- zřízení a vedení účtu zdarma či za nízký poplatek až do 26 let
- internetové bankovníctví
- platební karta s možností pojištění proti ztrátě
- spořicí účet s výhodnější úrokovou sazbou
- zákonné pojištění vkladu

Podmínky založení studentského účtu

- předložení dokladu totožnosti zákonného zástupce
- rodný list dítěte
- potvrzení o studiu
- složení základního vkladu

Erste Bank Oesterrerrich - Spark7 Konto, Studentenkonto

Pro studenty středních škol od 14 do 19 let poskytuje Erste Bank **Spark7 Konto**. Účet je veden zdarma a zahrnuje dnes již standardní služby v podobě mezinárodní bezkontaktní platební karty i moderních aplikací přímého bankovníctví. Při sjednání získá klient bonus ve výši 10,- Eur (275,- Kč) a po dobu vlastnictví studentského účtu může využívat slevy na lístky a vstupenky na různé kulturní a sportovní a vzdělávací akce. Pro studenty VŠ do 30 let věku připravila Erste Bank **Studentenkonto** se spoustou výhod. Účet je veden po celou dobu trvání zdarma a poskytuje stejné služby jako Spark7 Konto, navíc lze zdarma sjednat pojištění odpovědnosti. Oba studentské účty jsou navíc úročeny sazbou 0,25% p.a.

Výhody studentského účtu

- účet vedený zdarma až do 30 let
- finanční bonus při sjednání účtu
- slevy na kulturní, sportovní a vzdělávací akce
- úročení vkladu
- zákonné pojištění vkladu
- využití moderních aplikací přímého bankovníctví

Podmínky založení studentského účtu

- identifikační doklad
- potvrzení o studiu
- studenti VŠ předloží platnou ISIC kartu

Bank Austria – MegaCard-Konto, StudentenKonto

Pro starší děti od 14 do 20 let nabízí Bank Austria účet **MegaCard-Konto**. Založení a vedení účtu je zdarma a děti mohou bezplatně využívat spoustu služeb, mezi něž patří mezinárodní platební karta s designem dle vlastního výběru s možností bezkontaktních plateb, internetové a mobilní bankovníctví. Při založení konta dostávají děti dárek v podobě Bluetooth reproduktorů a navíc poukaz ve výši 50,- Eur (1 375,- Kč) na internetový nákup v prodejnách firmy Adidas. Pokračují-li děti ve studiu na VŠ je pro ně připraveno **StudentenKonto**, které mohou zdarma využívat až do 30 let věku. Samozřejmostí je mezinárodní bezkontaktní platební karta, internetové a mobilní bankovníctví, všechny výběry z účtu a elektronický nebo papírový výpis z účtu zdarma. Při založení konta dostanou klienti dárek – elektronickou čtečku knih v hodnotě 130,- Eur (3 575,- Kč). Absolventi VŠ navíc obdrží dárkovou sadu sklenic od firmy Riedel po předložení platného dokladu o ukončení studia.

Výhody studentského účtu

- založení a vedení účtu zdarma až do 30 let věku
- peníze kdykoliv k dispozici
- snadná obsluha prostřednictvím internetového a mobilního bankovníctví
- hodnotné dárky při založení účtu
- zákonné pojištění vkladu

Podmínky založení studentského účtu

- předložení dokladu totožnosti zákonného zástupce a rodný list dítěte
- doložení potvrzení o studiu

Komparace studentských kont

V následující tabulce jsou znázorněny parametry studentských účtů vybraných českých a zahraničních bank. Pro přepočítání měn byl použit následující kurz: 1 EUR = 27,50 Kč.

Tabulka 4: Komparace studentských kont

	ČS, a.s.	KB, a.s.	VÚB, a.s.	SLSP, a.s.	Erste Bank	Austria Bank
NÁZEV ÚČTU	Osobní účet ČS II (Fresh účet)	G2.2	Start kont, Start Generation	Osobný účet Mladý/Študent	Spar7Konto Studenten Konto	MegaCard-Konto, Studenten Konto
VĚK KLIENTA	15-30 let	15-30 let	14-26 let	15-26 let	14-30 let	14-30 let
MINIMÁLNÍ VKLAD	NE	300,- Kč	20,- EUR (550,- Kč)	20,- EUR (550,- Kč)	NE	NE
POPLATEK (zřízení a vedení účtu)	0,- Kč	0,- Kč	0,-/1,- EUR (0/27,50 Kč)	0,- EUR	0,- EUR	0,- EUR
POPLATEK ZA TRANSAKCE	0,- Kč odchozí 29,- Kč	6,- Kč odchozí platby	0,- EUR	0,- EUR	0,- EUR	0,- EUR
VÝBĚR Z BANKOMATU	0,- Kč	0,- Kč platba kartou	0,- EUR	0,- EUR	0,- EUR	0,- EUR
SPORICÍ ÚČET	ANO	ANO	ANO	ANO	NE	NE
ZHODNOCENÍ VKLADU	0,01% p.a.	0,35% p.a.	0,5% p.a.	0,5% p.a.	0,25% p.a.	NE
DEVIZOVÝ ÚČET	NE	ANO	NE	NE	NE	NE
INTERNETOVÉ BANKOVNICTVÍ	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
PLATEBNÍ KARTA	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
BONUS	NE	333,- /200,- Kč	NE	NE	10,- EUR (275,- Kč) při založení účtu	Hodnotné dárky při založení účtu

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů převzatých z internetových stránek bank

Z uvedené komparace vyplývá, že všechny vybrané banky nabízejí výhodné balíčkové účty se spoustou produktů pro studenty. Doplňkové služby k porovnávaným účtům jsou téměř totožné, liší se pouze nutností složit základní vklad při založení účtu, dále poplatkem za odchozí transakce, bonusem či dárkem při sjednání a věkovou hranicí, po kterou může klient studentské konto využívat. Ze sledovaných tuzemských bank vychází se svým studentským účtem o něco lépe Komerční banka, která má oproti České spořitelně levnější odchozí transakce, navíc mohou klienti využít jednorázový bonus ve výši 200,- Kč za předložení ISIC karty při sjednání a každoročně potom odměnu 333,- Kč za aktivní používání platební karty. Vybrané slovenské banky mají z mého pohledu totožnou nabídku studentského účtu. Z rakouských bank vítězí Erste bank díky bonusu při založení účtu a zhodnocení vkladu ve výši 0,25% p.a. Přes výše uvedenou komparaci věřím, že studenti neprohloupí založením konta u kterékoliv zmiňované banky.

4.9.2 Úvěry pro studenty

S přechodem dětí na střední a vysoké školy přibývají rodičům náklady na studium v podobě školného, dojíždění, ubytování, nákupu učebnic a knih a spousty dalších výdajů souvisejících se studiem. Banky nabízejí pomocnou ruku v podobě financování studia úvěrem na studium.

Česká spořitelna, a.s. – Perfektní půjčka pro mladé

Česká spořitelna, a.s. poskytuje studentům starším 18 let, s trvalým pobytem na území ČR neúčelový úvěr ve výši od 20-300 tis. Kč. Úvěr může získat student prezenčního či kombinovaného studia středních škol, VOŠ či VŠ. Úvěr lze poskytnout i zájemcům, kteří studují v zahraničí. Délka splatnosti úvěru je 12 až 120 měsíců. K poskytnutí úvěru musí klient doložit potvrzení o studiu a prokázat příjem, nemá-li klient měsíční příjem, je potřeba spolužadatel (obvykle rodiče). Zvýhodněná úroková sazba činí 8,9% p.a.

Výhody úvěru pro studenty

- dostupnost úvěru

- dlouhá doba splatnosti
- výhodná úroková sazba
- není třeba dokládat účel úvěru

Podmínky poskytnutí úvěru pro studenty

- věk min. 18 let
- předložení dokladu totožnosti žadatele, popř. spolužadatele
- doložení potvrzení o studiu

Komerční banka, a.s. – Úvěr Gaudeamus

Úvěr Gaudeamus je určen na financování potřeb během studia pro studenty SŠ, VOŠ, VŠ v České republice i v zahraničí. Výše úvěru od 20-600 tis. Kč, splatnost až 10 let. Studenti VOŠ a VŠ nemusejí prokazovat účel úvěru, úvěr však musí být zajištěn. Ostatní studenti si mohou sjednat pouze účelový úvěr bez zajištění. Zajištění je vyžadováno do celkové výše úvěru a jedná se buď o ručitele či vklad u banky. Výhodou je možný odklad splátek na dobu po ukončení studia, v tomto případě jsou měsíčně hrazeny pouze úroky z čerpané částky. Zvýhodněná úroková sazba od 7,1% p.a. na úvěr se zajištěním a bez zajištění od 8,4% p.a. Výše úrokové sazby se liší dle zvolené délky splatnosti úvěru.

Výhody úvěru pro studenty

- snadné získání úvěru až do výše 600 tis. Kč
- odložení splátek na dobu po dokončení studia
- zvýhodněná úroková sazba
- splatnost až 10 let
- úvěr lze předčasně splatit bez sankcí

Podmínky poskytnutí úvěru pro studenty

- občan ČR starší 18 let
- žádost o poskytnutí úvěru
- potvrzení o studiu
- doklad totožnosti žadatele, popř. ručitele
- potvrzení o výši příjmu

Všeobecná úverová banka, a.s. – Flexipožička pre študentov

Flexipožička pre študentov je neúčelový úver na financovanie prezenčného či kombinovaného studia VŠ. Je určená pro klienty ve věku od 18 do 26 let pro prezenční studium, pro studenty kombinovaného studia až do 40 let věku. Výše úvěru od 500,- do 10 tis. Eur (275 tis. Kč), se splatností od 13 do 72 měsíců. Zvýhodněná úroková sazba od 4,9% p.a. Poplatek za schválení úvěru činí 2% c celkové částky.

Výhody úvěru pro studenty

- dostupnost úvěru
- zvýhodněná úroková sazba
- poskytnutí úvěru až do 40 let věku
- předčasné splacení i mimořádné splátky bez poplatku

Podmínky poskytnutí úvěru pro studenty

- student VS musí doložit potvrzení o studiu
- min. věk 18 let
- předložení občanského průkazu a druhý doklad totožnosti
- doložení příjmu, či ručitel

Slovenská Sporiteľňa, a.s. – Spotrebný úver na čokoľvek pre vysokoškolákov

Úver je určen pro studenty prezenčného studia VŠ ve věku od 18 do 26 let, s trvalým pobytem na Slovensku, studovat mohou doma i zahraničí. K úvěru je třeba doložit příjem jednoho z rodičů. Není třeba dokládat účel úvěru. Studenti si mohou půjčit od až 8 500,- Eur (233 750,- Kč) se splatností od 1 do 10 let. Úroková sazba činí 8,5% p.a., sjednání úvěru zdarma. Za poplatek lze úvěr pojistit.

Výhody úvěru pro studenty

- dostupnost
- zvýhodněná úroková sazba
- úvěr bez účelu

- sjednání zdarma
- možnost připojištění úvěru

Podmínky poskytnutí úvěru pro studenty

- osoba starší 18 let s trvalým pobytem na Slovensku
- dva doklady totožnosti pro žadatele i ručitele
- potvrzení o studiu
- potvrzení o příjmu

Slovenská republika - Požička 1300,- Eur (35 tis. Kč) na akademický rok od státu

Za zmínku určitě stojí podpora vlády pro vysokoškolské studenty na Slovensku. Študentský požitkový fond z resortu školství poskytuje studentům VŠ neúčelový úvěr ve výši 1300,- Eur (35 tis. Kč) na jeden akademický rok. O peníze mohou požádat studenti prezenčního i kombinovaného studia VŠ, žádat mohou i ti, kteří studují v zahraničí. Jedná se o velmi výhodný úvěr do výše 1300 Eur (35 tis. Kč), je-li školné vyšší, může být úvěr navýšen až na 2600,- Eur (70 tis. Kč). Splatnost úvěru lze posunout na dobu po ukončení studia. Splácí-li student úvěr v době studia, neplatí žádné úroky. Po skončení studia je úvěr úročen 3% p.a. Žádost o úvěr je třeba podat do 10.října příslušného akademického roku. Oproti bankovnímu úvěru tak mohou studenti na splátkách ušetřit až několik tisíc Eur.

Erste Bank

Erste Bank neposkytuje klasický úvěr na financování potřeb během studia. Alternativou studentského úvěru od **Erste Bank** je finanční podpora pro nejlepší studenty **For Best Students**. Erste Bank se podílí na nákladech na vzdělání pro nejlepší studenty vybraných škol. Mladí lidé si tak nemusí brát žádný úvěr v průběhu studia a neplatí tak bance žádné úroky. Jakmile ukončí studium a nastoupí do zaměstnání nebo začnou podnikat a jejich měsíční hrubý příjem činí minimálně 2 000,- Eur (55 tis. Kč), začnou bance vynaložené prostředky vracet. Jedná se o předem stanovené měsíční splátky.

Kromě úvěru na studium poskytuje Erste Bank pro mladé do 30 let Leasing na automobil – **Leasing-Hit für Studierende**. Jedná se o předem určený typ automobilu (Hyundai i20 GO! 1,25 CVVT/63 kW). Studenti musí složit kauci ve výši 2 000,- Eur (55 tis. Kč) a poté měsíčně splácejí 99,- Eur (2 722,50 Kč), úroková sazba při splatnosti 60 měsíců činí 3,16% p.a.

Bank Austria - StudentenKredit

Bank Austria pomáhá zvládnout vysokoškolským studentům náklady na studium poskytnutím studentského úvěru StudentenKredit. Úvěr může získat pouze student prezenčního studia VŠ, který je rakouským občanem. Výše a splatnost úvěru se liší podle semestru, který právě student navštěvuje. Student, který je účastníkem 1.-4. semestru nebo studuje pedagogickou fakultu, může dosáhnout na úvěr až do 4 000,- Eur (110 tis. Kč) se splatností do 60 měsíců. Od 5.semestru banka poskytuje úvěr do 8 000,- (220 tis. Kč) Eur se splatností až do 120 měsíců. Absolventi VŠ si mohou půjčit až 16 000,- Eur (440 tis. Kč) se splatností do 120 měsíců. Účastníci postgraduálního studia mohou získat úvěr ve výši až 22 000,- (605 tis. Kč) Eur se splatností až na 10 let. Výhodná úroková sazba od 6,3% p.a.

Výhody úvěru pro studenty

- dostupnost úvěru
- rozložení splátek až na 10 let dle stupně studia
- vysoká částka úvěru bez zajištění

Podmínky poskytnutí úvěru pro studenty

- student prezenčního studia VŠ se sídlem v Rakousku
- student starší 18 let s rakouským občanstvím
- doložení platného dokladu o studiu a identifikační doklad
- doložení příjmu či spolužadatel

Komparace úvěrů pro studenty

Tabulka 5: Komparace úvěrů pro studenty

Pro přepočítání měn byl použit následující kurz: 1 EUR = 27,50 Kč.

	ČS, a.s.	KB, a.s.	VÚB, a.s.	SLSP, a.s.	Erste Bank	Bank Austria
VÝŠE ÚVĚRU	20-300 tis. Kč	20-600 tis. Kč	10 tis. EUR (275 000,- Kč)	8,5 tis. EUR (233 750,- Kč)	-	Až 22 tis. EUR (605 tis. Kč)
SPLATNOST	Až 10 let	Až 10 let	Až 6 let	Až 10 let	-	Až 10 let
ÚROKOVÁ SAZBA	8,9% p.a.	Od 7,1% p.a.	Od 4,9% p.a.	8,5% p.a.	-	Od 6,3% p.a.
ZAJIŠTĚNÍ ÚVĚRU	ručitel	ručitel	Ručitel	ručitel	-	Bez zajištění
ÚČEL ÚVĚRU	Bez účelu	Účelový/b ez účelu	Bez účelu	Bez účelu	-	Bez účelu
PODMÍNKY POSKYTNUTÍ	18 let, potvrzení o studiu, potvrzení o příjmu	18 let, potvrzení o studiu, potvrzení o příjmu	18 let, potvrzení o studiu, potvrzení příjmu	18 let, občan SR, potvrzení o studiu a potvrzení o příjmu	-	Student prezenčních o studia VŠ, občan Rakouska, doložení příjmu

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů převzatých z internetových stránek bank

Z výše uvedené komparace vyplývá, že v případě, že se student dostane do nepříznivé sociální situace, s financováním studia mu vypomůže banka úvěrem na studium. Nabídka studentských úvěrů vybraných bank je poměrně široká, student může v rámci úvěru získat až 600 tis. Kč, nemusí prokazovat účel úvěru, splatnost úvěru je až 10 let a v některých případech si může odložit splácení na dobu po ukončení studia. Vždy je však potřeba doložit příjem jednoho z rodičů. Banky se liší v podmínkách poskytnutí úvěru, kdy některé vyžadují pouze vysokoškolské prezenční studium, jiné schválí úvěr pro studenta SŠ. Nabídka se dále liší úrokovou sazbou a výší úvěru. Z vybraných tuzemských bank má výhodnější nabídku studentského úvěru Komerční banka, jednak poskytuje úvěr až do 600 tis. Kč, úroková sazba od 7,1% p.a. a navíc lze odložit splácení na dobu po ukončení

studia. Ze zahraničních bank nabízí nejvýhodnější úrokovou sazbu od 4,9% p.a. a úvěr do výše 10 tis. Eur (275 tis. Kč) VÚB banka.

4.9.3 Povolený Debet pro studenty

Další variantou finanční pomoci bankovních ústavů na podporu studia pro mladou generaci je povolené přečerpání účtu do mínusu. Jedná se o krátkodobý úvěr, kdy klient může opakovaně čerpat finanční prostředky banky.

Česká spořitelna, a.s. – Kontokorent pro studenty

Kontokorent s limitem od 5 do 25 tis. Kč je určen pro studenty prezenčního studia SŠ, VOŠ a VŠ, starších 18 let. Poskytnutí úvěru je zdarma, měsíční poplatek za správu úvěru činí 20,- Kč a klient dále platí úroky z čerpané částky ve výši 18,9% p.a. Splatnost kontokorentu je 1 rok, poté mohou být peníze opět čerpány.

Výhody povoleného debetu

- dostupnost
- peníze k dispozici až 1 rok
- neúčelový úvěr bez zajištění

Podmínky poskytnutí povoleného debetu

- vedení studentského účtu
- věk min. 18 let
- potvrzení o prezenčním studiu
- doklad totožnosti

Komerční banka, a.s. – Povolený debet pro studenty

Studentský povolený nezajištěný debet od Komerční banky, a.s. si mohou sjednat studenti SŠ, VOŠ a VŠ od 18 let. Stačí doložit platné potvrzení o studiu a občanský průkaz. Limit povoleného debetu činí až 20 tis. Kč a je úročen sazbou 12% p.a. Studenti mohou čerpat finanční prostředky až 180 dní, poté je třeba povolený debet alespoň na jeden den vyrovnat.

Výhody povoleného debetu

- dostupnost
- peníze bez účelu k dispozici až 180 dnů
- nízké náklady
- bez zajištění

Podmínky poskytnutí povoleného debetu

- věk min. 18 let
- potvrzení o studiu
- občanský průkaz
- studentský účet

Všeobecná úverová banka, a.s. - Flexidebet

Flexidebet ve výši až 500,- EUR (13 750,- Kč) je určen pro studenty SŠ, VOŠ a VŠ od 18 let. Poplatek za sjednání flexidebetu činí 2% z objemu a úroková sazba z čerpané částky činí 18,9% p.a., splatnost 3 měsíce.

Výhody povoleného debetu

- dostupnost
- peníze bez účelu k dispozici až 3 měsíce
- nízké náklady
- bez zajištění

Podmínky poskytnutí povoleného debetu

- věk min. 18 let
- potvrzení o studiu
- občanský průkaz
- studentský účet

Slovenská Sporiteľňa, a.s.

Slovenská Sporiteľňa, a.s od roku 2010 studentům neposkytuje povolené přečerpání účtu.

Erste Bank

Erste Bank nemá v nabídce povolený debet pro studenty.

Bank Austria

Austria Bank nemá v nabídce debet pro studenty.

Komparace povoleného debetu pro studenty

V následující tabulce je znázorněna komparace povoleného debetu pro studenty u vybraných tuzemských a zahraničních bank.

Tabulka 6: Komparace povoleného debetu pro studenty

Pro přepočítání měn byl použit následující kurz: 1 EUR = 27,50 Kč.

	ČS, a.s.	KB, a.s.	VÚB, a.s.	SLSP, a.s.	Erste Bank	Bank Austria
VÝŠE POVOLENÉHO DEBETU	Až 25 tis. Kč	Až 20 tis. Kč	Až 500,- EUR (13 750,- Kč)	-	-	-
VĚK KLIENTA	18-30 let	18-30 let	18-26 let	-	-	-
ÚROKOVÁ SAZBA	18,9% p.a.	12% p.a.	18,9% p.a.	-	-	-
POPLATEK PŘI SJEDNÁNÍ	0,-	0,- Kč	2% z objemu	-	-	-
PODMÍNKY POSKYTNUTÍ	18 let, potvrzení o studiu, OP, účet	18 let, potvrzení o studiu, OP, účet	18 let, potvrzení o studiu, OP, účet	-	-	-

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů převzatých z internetových stránek bank

Z výše uvedeného porovnání povoleného debetu pro studenty u vybraných tuzemských a zahraničních bank vyplývá že především zahraniční banky nepovolí studentům přečerpat svůj účet do mínusu. Ze třech námi vybraných bank, které mají povolený debet pro studenty v nabídce, poskytuje tento produkt s nejuhodnější úrokovou sazbou ve výši 12% p.a. Komerční banka. Česká spořitelna oproti tomu nabízí nejvyšší limit povoleného přečerpání účtu.

4.9.4 Kreditní karty pro studenty

Mladí lidé mohou k financování potřeb během studia využít revolvingový úvěr v podobě kreditní karty. Doplnkovou službou k tomuto typu úvěru často bývá bezúročné období a různé slevové programy. Studenti tak mají neustále zdarma k dispozici finanční prostředky banky.

Česká spořitelna, a.s. – Kreditní karta Odměna

Česká spořitelna poskytuje studentům od 18 let kreditní kartu Odměna s limitem až do 200 tis. Kč. Jedná se o výhodný úvěr, který lze opakovaně čerpat. Bezúročné období až 55 dnů, navíc dostane klient 1% z každé platby zpět. Může si zvolit zda peníze získá zpět na svůj běžný účet nebo účet penzijního připojištění. Poskytnutí kreditní karty zdarma, měsíční poplatek za úvěrový účet činí 39,- Kč a klient dále platí úroky z čerpané částky ve výši 23,88% p.a. nevyužije-li bezúročného období. Ke kreditní kartě lze sjednat různé typy pojištění

Výhody kreditní karty

- dostupnost úvěru
- bezúročné období až 55 dnů
- 1% z každé platby zpět
- možnost připojištění

Podmínky poskytnutí kreditní karty

- min. věk 18 let
- doložení potvrzení o studiu
- dva doklady totožnosti

Komerční banka, a.s. – KK VISA Elektron

Komerční banka vydává zvýhodněnou kreditní kartu pro studenty SŠ, VOŠ a VŠ od 18 let věku. Pro získání kreditní karty klient nemusí dokládat příjmy, stačí pouze potvrzení o studiu a doklad totožnosti. Vydání karty je zdarma, klient platí pouze měsíční poplatek za vedení úvěrového účtu ve výši 5,- Kč, dále potom úrok

ve výši 5%, nevyužije-li 45-denní bezúročné období. Kreditní kartu lze sjednat s limitem až 20 tis. Kč.

Výhody kreditní karty

- sjednání zdarma
- dostupnost, není třeba dokládat příjem
- bezúročné období 45 dní
- nízký měsíční poplatek

Podmínky poskytnutí kreditní karty

- min. věk 18 let
- doložení potvrzení o studiu
- doklad totožnosti

Všeobecná úverová banka, a.s.

Všeobecná úverová banka, a.s. nemá v nabídce kreditní karty pro studenty.

Slovenská Sporiteľňa, a.s.

Slovenská sporiteľňa, a.s. nemá v nabídce kreditní karty pro studenty.

Erste Bank – VisaCard/MasterCard First, VisaCard/MasterCard Gold

Studenti do 30 let mohou u Erste Bank využívat dva typy kreditních karet a to Card First či Card Gold, vždy si mohou zvolit poskytovatele Visa anebo Mastercard. První typ kreditní karty **VisaCard/MasterCard First** mohou klienti sjednat zdarma bez měsíčního poplatku za vedení úvěrového účtu. Neplatí ani žádné úroky z čerpané částky. Mezinárodní embosovanou kreditní kartou mohou platit bezkontaktně či na internetu, karta je navíc pojištěná proti ztrátě a zneužití peněz, každý si může zvolit vlastní PIN. Při sjednání kreditní karty ještě studenti dostávají bonus ve výši 20,- Eur (550,- Kč). Kreditní karty **VisaCard/MasterCard Gold** obsahují navíc pro držitele karty a jeho rodinné příslušníky cestovní přípojštění. Při cestách do zahraničí je tedy velmi dobře pojištěn. Zvýhodněná cena pro studenty činí 2,46 Eur (67,65 Kč) měsíčně.

Výhody kreditní karty

- poskytnutí a vedení úvěrového účtu zdarma
- nulové úroky z čerpané částky
- bonus při založení
- výhodná cena pro nadstandardní kartu s cestovním pojištěním pro celou rodinu

Podmínky poskytnutí kreditní karty

- student prezenčního studia VŠ s platnou ISIC kartou do 30 let věku
- předložení dokladu totožnosti
- platné potvrzení o studiu

Bank Austria – VisaCard/MasterCard

Studenti ve věku od 18 do 30 let mohou využít kreditní kartu VisaCard nebo MasterCard s limitem až 500,- Eur (13 750,- Kč). Založení kreditní karty zdarma, měsíční poplatek ve výši 1,- Eur (27,50 Kč), klient neplatí žádné úroky z čerpané částky. Při aktivaci kreditní karty získávají bonus ve výši 25,- Eur (687,50 Kč). Možnost připojištění kreditní karty za poplatek.

Výhody kreditní karty

- poskytnutí a vedení úvěrového účtu zdarma
- nulové úroky z čerpané částky
- bonus při založení
- možnost připojištění

Podmínky poskytnutí kreditní karty

- student prezenčního studia VŠ s platnou ISIC kartou do 30 let věku
- předložení dokladu totožnosti
- platné potvrzení o studiu

Komparace kreditních karet pro studenty

Tabulka 7: Komparace kreditních karet pro studenty

Pro přepočítání měn byl použit následující kurz: 1 EUR = 27,50 Kč.

	ČS, a.s.	KB, a.s.	VÚB, a.s.	SLSP, a.s.	Erste Bank	Austria Bank
VÝŠE LIMITU KK	200 tis. Kč	20 tis. Kč	-	-	500,- EUR (13 750,- Kč)	500,- EUR (13 750,- Kč)
VĚK KLIENTA	18-30 let	18-30 let	-	-	19-30 let	18-30 let
ÚROKOVÁ SAZBA	0% nebo 23,88% p.a.	0% nebo 5% p.a.	-	-	0 % p.a.	0% p.a.
BEZÚROČNÉ OBDOBÍ	55 dnů	45 dnů	-	-	-	-
POPLATEK PŘI SJEDNÁNÍ	0,- Kč	0,- Kč	-	-	0,-/2,46 EUR (68,- Kč)	0,- EUR
PODMÍNKY POSKYTNUTÍ	18 let, potvrzení o studiu	18 let, potvrzení o studiu	-	-	VŠ do 30 let, potvrz. o studiu	VŠ do 30 let, potvrď. o studiu

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů převzatých z internetových stránek bank

Z výše uvedeného srovnání poskytnutí kreditních karet pro studenty u vybraných tuzemských a zahraničních bank je z mého pohledu patrné, že rakouské banky nabízejí studentům tento produkt výhodněji. Výše limitu kreditní karty je u Erste Bank i Austria Bank ve stejné výši 500,- Eur (13 750,- Kč), klienti mohou peníze čerpat s nulovým úrokem, platí však měsíční poplatek za vedení úvěrového účtu. U Austria Bank činí tento poplatek 1,- Eur (27,50 Kč), Erste Bank si účtuje poplatek ve výši 2,46 Eur (68,- Kč) pouze u kreditní karty s pojistným programem Visa/Mastercard Gold. Z tuzemské banky poskytují kreditní karty bez poplatku. Výhodou je bezúročné období, u Komerční banky 45 dní, u České spořitelny 55 dní. Výhodnější úrokovou sazbu ve výši 5% p.a. nabízí Komerční banka. Česká spořitelna naopak poskytuje kreditní kartu s limitem až 200 tis. Kč. Slovenské banky ve své nabídce kreditní karty pro studenty nemají.

4.10 Poplatky a školné vztahující se ke studiu na vysoké škole

Všechny vysoké školy v **České republice** jsou oprávněny po studentech požadovat různé poplatky. Rozsah a výše poplatků veřejných vysokých škol jsou stanoveny zákonem o vysokých školách. Tyto poplatky jsou uvedeny v § 58 v Zákonu o vysokých školách a jejich základ zveřejňuje každý rok Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Tento základ je definován jako 5% z průměrné částky, která připadá na jednoho studenta a to z neinvestičních výdajů, které poskytuje ministerstvo ze státního rozpočtu. Pro akademický rok 2014/2015 činí tento základ 2 819,- Kč.

Samotné školné se na veřejných vysokých školách neplatí a je u nás spojeno se studiem na soukromých vysokých školách. V posledních letech je diskutován problém zavedení školného na veřejných vysokých školách. Dokument, který by měl být základem pro reformu školství je tzv. Bílá kniha terciálního vzdělávání. Tento dokument udává podobu vývoje vzdělávání na vysokých školách do dalších let. Důležitou součástí tohoto dokumentu je i financování vysokých škol. Pokud budou v České republice studenti platit za vzdělávání i na veřejných vysokých školách, je nezbytné vytvoření systému garancí, stipendií a úvěrů na studium.

Veřejné vysoké školy jsou oprávněny požadovat následující poplatky:

- za přijímací řízení: maximálně 20% základu
- za prodloužené studium
- za další studium
- za studium v cizím jazyce

Výše poplatků za studium na soukromých vysokých školách je značně individuální. Soukromé vysoké školy nejsou v této oblasti omezeny zákonem a výši poplatků stanovují svými vnitřními předpisy. Výše školného na soukromých vysokých školách se také značně liší a pohybuje se od 10 000,- Kč a ž do 90 000,- Kč za semestr.

Na Slovensku je situace ohledně poplatků za studium obdobná té v České republice, liší se jen jejich výše. Na veřejných vysokých školách se výše základu

určuje jako 10% z průměrné částky, která připadá na jednoho studenta denního studia z celkových běžných výdajů poskytnutých ministerstvem ze státního rozpočtu. Školné neplatí studenti, kteří nepřekročí standardní délku studia. Pokud student překročí standardní délku studia je povinen uhradit vysoké škole školné, jehož výši určí sama škola. Student školné nehradí, pokud se délka studia prodlouží kvůli vážným, například zdravotním, důvodům. Dále student hradí školné, nebo jeho část pokud souběžně studuje v jednom akademickém roce více oborů. Školné také platí studenti dálkového studia. K dalším poplatkům patří poplatky za přijímací řízení a za studium v cizím jazyce. Výše základu na akademický rok 2014/2015 na Slovensku byla stanovena na 330,- Eur (9 075,- Kč).

Soukromé vysoké školy na Slovensku si výši školného a ostatních poplatků spojených se studiem stanovují podle svých vnitřních předpisů. Podle Euroskopu se školné na soukromých vysokých školách na Slovensku pohybuje v průměru okolo 300,- Eur (8 250,- Kč) za semestr.

V Rakousku se všichni studenti vysokých škol stávají automaticky členy studentské asociace – Österreichische Hochschülerschaft a za každý semestr studia platí příspěvek ve výši 18,50 Eur (508,75 Kč). Zákonem stanovené školné ve výši 363,36 Eur (9 992,40 Kč) neplatí studenti veřejných vysokých škol za následujících podmínek:

- mají rakouskou státní příslušnost
- pocházejí ze zemí EU nebo ze zemí EHP
- mají švýcarské státní občanství
- pokud dodrží danou dobu studia a nepřekročí ji o více jak dva semestry

Pokud studenti navštěvují dva a více oborů jsou povinni platit školné v již zmíněné výši.

V Rakousku mohou studenti studovat i na tzv. Fachhochschulen, což by se dalo volně přeložit jako vysoká odborná škola. Jedná se o soukromoprávní subjekty, které mají akreditaci k tomu, aby mohli poskytovat vzdělání v terciální oblasti, které je více zaměřené na praxi a jako na univerzitách je zde možnost získání akademického titulu. Na rozdíl od veřejných vysokých škol v Rakousku si mohou

tyto Fachhochschulen rozhodovat o tom, zda školné ve výši 363,36 Eur (9 992,40 Kč) budou po studentech požadovat, nebo ne. Některé z těchto institucí proto školné po svých studentech nevyžadují.

Soukromé vysoké školy v Rakousku si výši školného a ostatních poplatků stanovují podle svých vnitřních předpisů. V průměru stojí jeden semestr studia na soukromé vysoké škole v Rakousku 5 000,- Eur (137 500,- Kč).

Se studiem nejsou spojeny pouze školné a poplatky na vysokých školách, ale i ostatní finanční náklady studenta. Jedná se hlavně o ubytování, stravování a dopravu do místa studia. V mé bakalářské práci pro výpočet výše úvěru budu počítat se standardní dobou magisterského studia v délce pěti let a budu předpokládat, že student bude absolvovat studium na veřejné vysoké škole. V případě studia na soukromé vysoké škole by se celková částka na studium navýšila o školné, které by si soukromá vysoká škola účtovala. Dále ve své práci předpokládám podobnou finanční náročnost studia u nás a na Slovensku a proto bude u modelových příkladů úvěrů částka stejná.

Předpokládané výdaje na studium v ČR a na Slovensku:

- ubytování:	150 000,- Kč
- učební materiály:	20 000,- Kč
- stravování:	70 000,- Kč
- doprava:	40 000,- Kč
- volnočasové aktivity:	50 000,- Kč
- ostatní výdaje:	20 000,- Kč
- Celkem:	350 000,- Kč

V Rakousku je finanční stránka studia náročnější než v České republice, nebo na Slovensku. I zde předpokládám standardní dobu studia v celkové délce pěti let a studium na veřejné vysoké škole. Níže uvedené částky jsem čerpal z rakouského informačního serveru www.studieren.at, na kterém se dají čerpat veškeré informace, které se týkají studia na vysoké škole v Rakousku. Pro přepočtení měn byl použit následující kurz: 1 EUR = 27,50 Kč.

Předpokládané výdaje na studium v Rakousku:

- příspěvek studentské unii celkem: 185,- Eur (5 087,50 Kč)
- ubytování: 12 000,- Eur (330 tis. Kč)
- učební materiály: 1 200,- Eur (33 tis. Kč)
- stravování: 10 000,- Eur (275 tis. Kč)
- doprava: 3 000,- Eur (82 500,- Kč)
- volnočasové aktivity: 3 000,- Eur (82 500,- Kč)
- ostatní výdaje: 2 000,- Eur (55 tis. Kč)
- **Celkem: 31 385,- Eur (863 087,50 Kč)**

4.11 Modelové příklady úvěru na studium

Na základě výše uvedeného průměrného rozboru nákladů spojených se studiem vysoké školy v České republice, na Slovensku a v Rakousku budou v této části práce zpracovány modelové příklady úvěru na studium v jednotlivých zemích, abychom měli konkrétnější představu, jaké budou reálné náklady při využití studentského úvěru od vybraných bank a zda pokryje celkovou potřebu klienta. To znamená, zda student získá úvěr v potřebné výši, kolik zaplatí bance navíc, jak se bude lišit výše splátek u jednotlivých bank a podobně.

4.11.1 Komparace úvěru na studium od vybraných tuzemských a zahraničních bank

Dle našeho rozboru je třeba pro studium na vysoké škole v České republice přibližně 350 000,- Kč. Česká spořitelna poskytuje studentům úvěr v maximální výši 300 000,- Kč, Komerční banka až 600 000,- Kč. Na základě aktuální nabídky námi vybraných bank byl tedy jako modelový příklad vybrán neúčelový úvěr na studium ve výši 300 000,- Kč se splatností na 10 let.

Tabulka 8: Komparace úvěru na studium od KB, a.s. a ČS, a.s.

	Česká spořitelna, a.s.	Komerční banka, a.s.
NÁZEV ÚVĚRU	Perfektní půjčka pro mladé	Úvěr Gaudeamus
VÝŠE ÚVĚRU	300 000,- Kč	300 000,- Kč
SPLATNOST V MĚSÍCÍCH	120	120
POPLATEK ZA REALIZACI	0	0
MĚS. POPLATEK ZA VEDENÍ	0	0
ÚROKOVÁ SAZBA	8,9% p.a.	9,2 % p.a.
RPSN	9,41% p.a.	9,6% p.a.
MĚSÍČNÍ SPLÁTKA	3 784,- Kč	3 853,- Kč
CELKOVÁ ČÁSTKA	454 080,- Kč	459 101,- Kč

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů zjištěných na pobočkách výše uvedených bank v Jemnici

Výše uvedená komparace má poněkud překvapivý výsledek. Pokud bychom posuzovali výhodnost úvěru pouze podle jeho parametrů – viz kapitola komparace úvěrů pro studenty, jednoznačně bychom volili úvěr Gaudeamus od Komerční banky. Po obdržení reálné nabídky přímo od banky však zjistíme, že je tomu bohužel naopak. A kdybychom žádali o úvěr právě u Komerční banky, přeplatili bychom u tohoto konkrétního vzorového příkladu o 5 021,-Kč více než u České spořitelny. Musíme však brát v potaz, že jsme Komerční bance nebyli schopni předložit data reálného žadatele, aby mohla posoudit a správně vyhodnotit rizikovost. Z tohoto důvodu byla v tomto případě stanovena vyšší a tedy nevýhodná úroková sazba, což má za následek vyšší měsíční splátku a klient celkově zaplatí více.

Tabulka 9: Komparace úvěru na studium od VÚB, a.s. a SLSP, a.s.

Pro přepočítání měn byl použit následující kurz: 1 EUR = 27,50 Kč.

	Všeobecná úverová banka	Slovenská Sporiteľňa
NÁZEV ÚVĚRU	Flexipožička pre študentov	Spotrebný úver na čokolkek pre vysokoškolákov
VÝŠE ÚVĚRU	8 500,- EUR (233 750,- Kč)	8 500,- EUR (233 750,- Kč)
SPLATNOST V MĚSÍCÍCH	72	72
POPLATEK ZA REALIZACI	0	0
MĚS. POPLATEK ZA VEDENÍ	0	0
ÚROKOVÁ SAZBA	4,9% p.a.	8,5% p.a.
RPSN	5,01% p.a.	8,73% p.a.
MĚSÍČNÍ SPLÁTKA	137,- EUR (3 767,50 Kč)	152,- EUR (4 180,- Kč)
CELKOVÁ ČÁSTKA	9 864,- EUR (271 260,- Kč)	10 944,- EUR (300 960,- Kč)

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů převzatých z internetových stránek bank

Předpokládané výdaje na vysokoškolské studium na Slovensku jsou podobné jako v ČR, čili přibližně 350 000,- Kč, v přepočtu ca 12 727,- Eur. VÚB banka nabízí studentům úvěr max. 10 000,- Eur (275 tis. Kč) se splatností do 6 let, Slovenská spořitelna až 8 500,- Eur (233 750,- Kč) se splatností na 10 let. Jako modelový příklad pro srovnání úvěru na studium od obou bank byl tedy vybrán úvěr ve výši 8 500,- Eur (233 750,- Kč) se splatností na 6 let. Již při porovnání parametrů obou nabídek je patrné, že VÚB banka nabízí studentům mnohem výhodnější úrokovou sazbu ve výši 4,9% p.a., která se promítne i do výše měsíční splátky a celkové sumy, kterou musí klient bance uhradit. Pokud by klient žádal o tento úvěr u Slovenské spořitelny, zaplatil by o 1 080,- Eur (29 700,- Kč) více než u VÚB banky.

Studenti VŠ na Slovensku však mohou využít neúčelový úvěr ve výši 1 300,- Eur (35 750,- Kč) na jeden akademický rok. Úvěr je úročen 3% p.a. při odložení

splatnosti na dobu po ukončení studia a splácí-li klient úvěr v době studia, neplatí žádný úrok. Oproti bankovnímu úvěru tak mohou studenti na splátkách ušetřit až několik tisíc Eur.

Komparace úvěru na studium v Rakousku

Z rakouských bank jsme porovnávali poskytnutí úvěru na studium u Erste Bank a Austria Bank. U těchto dvou bank bohužel nemůžeme použít metodu komparace, protože neposkytují stejný druh úvěru.

Erste Bank neposkytuje klasický úvěr na financování potřeb během studia. Vytvořila program For Best Students, ve kterém se zaměřuje pouze na nejlepší studenty vybraných vysokých škol a podílí se na jejich nákladech na vzdělání. Mladí lidé si tak nemusí brát žádný úvěr na studium. Jakmile ukončí VŠ, nastoupí do zaměstnání a jejich měsíční hrubý příjem činí minimálně 2 000,- Eur (55 tis. Kč), začnou bance vynaložené prostředky dle předem smluvených pravidel vracet. Kromě alternativního úvěru na studium poskytuje Erste Bank pro mladé do 30 let Leasing na automobil.

Austria Bank poskytuje studentský úvěr StudentenKredit. Úvěr může získat pouze student prezenčního studia VŠ, který je rakouským občanem. Výše a splatnost úvěru se liší podle semestru, který právě student navštěvuje. Student, který je účastníkem 1.-4. Semestru, nebo studuje pedagogickou fakultu, může dosáhnout na úvěr až do 4 000,- Eur (110 tis. Kč) se splatností do 60 měsíců. Od 5. semestru banka poskytuje úvěr do 8 000,- Eur (220 tis. Kč) se splatností až do 120 měsíců. Absolventi VŠ si mohou půjčit až 16 000,- Eur (440 tis. Kč) se splatností do 120 měsíců. Účastníci postgraduálního studia mohou získat úvěr ve výši až 22 000,- Eur (605 tis. Kč) se splatností až na 10 let. Výhodná úroková sazba od 6,3% p.a.

Tabulka 10: Modelový příklad úvěru na studium od Austria Bank

V Rakousku jsou náklady na studium VŠ podstatně náročnější než u nás a na Slovensku, předpokládané náklady činí 31 385,- Eur (863 087,50 Kč). Pro tento modelový příklad byl tedy vybrán nejvyšší možný úvěr ve výši 22 000,- Eur (605 tis. Kč) pro postgraduální studenty. Splatnost úvěru je 10 let. Z níže uvedených

údajů je patrné, že klient sice získá potřebný úvěr, ale celkově bance zaplatí o 8 240,- Eur (226 600,- Kč) více, což je poměrně vysoká částka.

Pro přepočtení měn byl použit následující kurz: 1 EUR = 27,50 Kč.

	Austria Bank
NÁZEV ÚVĚRU	SteudentenKredit
VÝŠE ÚVĚRU	22 000,- EUR (605 tis. Kč)
SPLATNOST V MĚSÍCÍCH	120
POPLATEK ZA REALIZACI	0
MĚS. POPLATEK ZA VEDENÍ	0
ÚROKOVÁ SAZBA	6,3 % p.a.
RPSN	6,7 % p.a.
MĚSÍČNÍ SPLÁTKA	252,- EUR (6 930,- Kč)
CELKOVÁ ČÁSTKA	30 240,- EUR (831 600,- Kč)

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů převzatých z internetových stránek bank

Obě rakouské banky nabízejí dobré podmínky pro financování vysokoškolského studia. Z mého pohledu výhodnější variantu poskytuje Erste Bank, studenti tedy musí vynaložit veškeré úsilí, aby se zařadili do programu For Best Students.

5 ZÁVĚR

Cílem mé bakalářské práce bylo zpracovat analýzu a následnou komparaci produktů pro děti, mládež a studenty v České republice a ve vybraných zahraničních zemích. Dílčím cílem byl výběr úvěrových produktů pro tento segment a stanovení jejich výhod, nevýhod a odlišností z hlediska poplatků či dostupnosti. Komparace vybraných produktů byla provedena mezi následujícími bankami: Česká spořitelna, a.s., Komerční banka, a.s., Všeobecná úverová banka, a.s., Slovenská Sporiteľňa, a.s., Erste Bank Oesterreich a Austria Bank. Dalším dílčím cílem byla analýza a komparace předpokládaných výdajů na studium v České republice na Slovensku a v Rakousku.

V úvodu praktické části byly analyzovány vybrané spořicí produkty pro děti a mládež a následně provedena jejich komparace dle poskytovaných služeb, výhodnosti a povinných podmínek pro jejich sjednání. Základním klasickým spořicím produktem pro děti je dětská vkladní knížka. Bylo zjištěno, že námi vybrané rakouské banky a Komerční banka, a.s., nemají tento produkt v aktivní nabídce. Slovenské banky dětskou vkladní knížku nabízejí. Nejvýhodnější podmínky v podobě zhodnocení finanční prostředků ve výši až 2% a další finanční bonusy však nabízí Česká spořitelna, a.s.

Dalším posuzovaným spořicím produktem pro naše nejmenší je Dětské konto. Vybrané české i zahraniční banky nabízejí tento produkt pro děti od narození do 14 či 15 let věku s velmi podobnými parametry. Zřízení a vedení účtu je zdarma, účet obsahuje bezplatné doplňkové služby v podobě internetového bankovníctví a platební karty s možností vlastního designu. Liší se však výší úrokové sazby, kterou jsou vklady zhodnocovány. Z tuzemských bank vychází lépe Komerční banka, a.s., která u svého Dětského konta Beruška nabízí zhodnocení ve výši 1% p.a. a děti navíc při založení účtu dostanou plyšovou berušku. Z vybraných zahraničních bank jsou ke svým klientům štedřejší rakouské banky. Nejlepší zhodnocení vkladu ve výši 3% p.a. do 14 let věku dítěte však nabízí rakouská Austria Bank u dětského účtu KidsCard.

S přechodem na střední školu je pro děti téměř nutností vlastnit studentské konto. Všechny vybrané tuzemské i zahraniční banky nabízejí výhodné balíčkové účty se spoustou produktů pro studenty od 15 do 25 až 30 let. Doplnkové služby k porovnávaným účtům jsou téměř totožné, liší se pouze nutností složit základní vklad při založení účtu, dále poplatkem za odchozí transakce, bonusem či dárkem při sjednání, dále věkovou hranicí, po kterou může klient studentské konto využívat. Ze sledovaných tuzemských bank vychází se svým studentským účtem G2.2 o něco lépe Komerční banka, a.s. která má oproti České spořitelně, a.s. levnější odchozí transakce ve výši 6,- Kč/transakce. Klienti mohou navíc využít jednorázový bonus ve výši 200,- Kč za předložení ISIC karty při sjednání účtu a každoročně potom odměnu 333,- Kč za aktivní používání platební karty. Vybrané slovenské banky mají z mého pohledu totožnou nabídku studentského účtu. Z rakouských bank vítězí Erste bank díky bonusu při založení účtu a zhodnocení vkladu ve výši 0,25% p.a. Přes výše uvedenou komparaci věřím, že studenti neprohloupí založením konta u kterékoliv zmiňované banky.

Následně byly porovnány úvěry na studium, ty jsou zpravidla navázány na studentský účet. Z tohoto důvodu by bylo užitečné, zamyslet se nad budoucností svého dítěte, kam se bude ubírat cesta jeho studií a zda mohou rodiče sami zvládnout náklady spojené se studiem, či zda-li bude třeba financování od banky. V dnešní době je však velmi snadné změnit banku, postačí zjistit si potřebné informace ohledně nejvýhodnějšího financování a poté požádat novou banku o převod stávajícího účtu.

Analýzou nákladů byly propočítány předpokládané výdaje na studium VŠ v ČR ve výši 350 000,- Kč. Česká spořitelna poskytuje studentům úvěr v maximální výši 300 000,- Kč, Komerční banka až 600 000,- Kč, splatnost obou úvěrů činí 10 let. Na základě aktuální nabídky námi vybraných bank byl tedy zpracován modelový příklad neúčelový úvěr na studium ve výši 300 000,- Kč se splatností na 10 let. Bylo zjištěno, že výhodnost úvěru nelze posuzovat pouze podle jeho parametrů. Vždy je dobré nechat si zpracovat konkrétní nabídku od banky, která posuzuje bonitu a rizikovost klienta a dále návratnost investice. Výsledkem je výše úrokové sazby úvěru, která se může u každého klienta lišit. V našem případě se na základě uvedených parametrů jevil výhodněji úvěr Gaudeamus od Komerční

banky, a.s. Po obdržení reálné nabídky přímo od banky však bylo zjištěno, že je tomu bohužel naopak. Za úvěr u Komerční banky, by klient u tohoto konkrétního příkladu zaplatil o 5 021,- Kč více než u České spořitelny.

Předpokládané náklady na studium na Slovensku jsou podobné jako v ČR v přepočtu ca 12 700,- EUR (349 250,- Kč). VÚB banka nabízí studentům úvěr max. 10 000,- Eur (275 tis. Kč) se splatností do 6 let, Slovenská spořitelna až 8 500,- Eur (233 750,- Kč) se splatností na 10 let. Jako modelový příklad pro srovnání úvěru na studium byl vybrán úvěr ve výši 8 500,- Eur (233 750,- Kč) se splatností na 6 let. Již při porovnání parametrů obou nabídek bylo patrné, že VÚB banka nabízí studentům mnohem výhodnější úrokovou sazbu ve výši 4,9% p.a., která se promítla i do výše měsíční splátky a celkové sumy, kterou musí klient bance uhradit. Pokud by klient žádal o tento úvěr u Slovenské spořitelny, zaplatil by o 1 080,- Eur (29 700,- Kč) více než u VÚB banky.

Studenti VŠ na Slovensku však mohou využít neúčelový úvěr ve výši 1 300,- Eur (35 750,- Kč) na jeden akademický rok, který poskytuje ministerstvo školství. Úvěr je úročen 3% p.a. při odložení splatností na dobu po ukončení studia a splácí-li klient úvěr v době studia, neplatí žádný úrok. Oproti bankovnímu úvěru tak mohou studenti na splátkách ušetřit až několik tisíc Eur.

V Rakousku jsou náklady na studium VŠ podstatně náročnější než u nás a na Slovensku, předpokládané výdaje činí 31 385,- Eur (863 087,50 Kč). Rakouské banky, které jsme porovnávali, však neposkytují stejný druh úvěru pro studenty. Úvěr na studium, který nabízí Austria Bank, se liší výší úvěru a dále splatností podle semestru, ve kterém se student právě nachází. Jako vzorový byl vybrán nejvyšší možný úvěr ve výši 22 000,- Eur (605 tis. Kč) pro postgraduální studenty. Splatnost úvěru je 10 let. Bylo zjištěno, že klient sice získá potřebný úvěr, ale celkově bance zaplatí o 8 240,- Eur (226 600,- Kč) více, což je poměrně vysoká částka. Rakouská Erste Bank neposkytuje klasický úvěr pro studenty. Vytvořila program For Best Students, ve kterém se zaměřuje pouze na nejlepší studenty vybraných vysokých škol a podílí se na jejich nákladech na vzdělání. Jakmile klient ukončí VŠ, nastoupí do zaměstnání a jeho měsíční hrubý příjem činí minimálně 2 000,- Eur (55 tis. Kč), začne bance vynaložené prostředky dle

předem smluvených pravidel vracet. Kromě alternativního úvěru na studium poskytuje Erste Bank pro mladé do 30 let Leasing na automobil.

Další variantou finanční pomoci bankovních ústavů na podporu studia pro mladou generaci je povolené přečerpání účtu do mínusu. Jedná se o krátkodobý úvěr, kdy student od 18 let může opakovaně čerpat finanční prostředky banky. Bylo zjištěno, že rakouské banky nemají tento produkt pro studenty v nabídce. Na Slovensku může klient přečerpat účet pouze u VÚB banky. Ze třech námi vybraných bank, které povolený debet pro studenty nabízejí, poskytuje nejvýhodnější nabídku s limitem až 20 000,- Kč a úrokovou sazbou ve výši 12% p.a. Komerční banka.

Mladí lidé mohou dále k financování potřeb během studia využít revolvingový úvěr v podobě kreditní karty. Doplnkovou službou k tomuto typu úvěru často bývá bezúročné období a různé slevové programy. Studenti tak mají neustále zdarma k dispozici finanční prostředky banky. Srovnáním poskytnutí kreditních karet pro studenty u vybraných tuzemských a zahraničních bank je patrné, že rakouské banky nabízejí studentům tento produkt výhodněji. Výše limitu kreditní karty je u Erste Bank i Austria Bank ve stejné výši 500,- Eur (13 750,- Kč), klienti mohou peníze čerpat s nulovým úrokem, platí však minimální měsíční poplatek za vedení úvěrového účtu. Tuzemské banky poskytují kreditní karty bez poplatku. Výhodou je bezúročné období, u Komerční banky 45 dní, u České spořitelny 55 dní. Výhodnější úrokovou sazbu ve výši 5% p.a. nabízí Komerční banka. Česká spořitelna naopak poskytuje kreditní kartu s limitem až 200 tis. Kč. Slovenské banky ve své nabídce kreditní karty pro studenty nemají.

6 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- BANK AUSTRIA. *Kids, Jugend & Studierende* [online]. [cit 2014-07-12]. Dostupné z: <http://www.bankaustria.at/privatkunden-kids-jugend-studierende.jsp>.
- Budínský, Václav. *Banky a bankovní organizace v České republice*. 1. Praha: Public History, 1993. 224 s. ISBN 80-901/432-5-3.
- ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA. *Banky a pobočky zahraničních bank* [online]. [cit 2014-10-31]. Dostupné z: https://apl.cnb.cz/apljerrsdad/JERRS.WEB15.BASIC_LISTNINGS_RESPONSE_3?p_lang=cz&p_DATUM=31.10.2014&p_hie=HI&p_rec_per_page=25&p_sesidx=1.
- ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA. *Historie centrálního bankovníctví od založení Československa do současnosti* [online]. [cit 2013-06-26]. Dostupné z: <http://www.historie.cnb.cz/cs/>.
- ČESKÁ SPOŘITELNA, A. S. *Služby pro děti* [online]. [cit 2014-10-21]. Dostupné z: <http://www.csas.cz/banka/nav/osobni-finance/sluzby-pro-deti-d00019484>.
- ČESKÁ SPOŘITELNA, A. S. *Služby pro studenty* [online]. [cit 2014-10-21]. Dostupné z: <http://www.csas.cz/banka/nav/osobni-finance/sluzby-pro-studenty-d00019483>.
- Drdla, Miloš; Rais, Karel. *Evropská unie, Evropská integrace a bankovníctví*. 1. Computer Press, 1999. 134 str. ISBN 80-7226-211-4.
- Dvořák, Petr. *Bankovníctví*. 1. Praha: Vysoká škola ekonomická, 1997. 260 s. ISBN 80-7079-584-0.
- Dvořák, Petr. *Bankovníctví pro bankéře a klienty*. 3. Linde, 2005. 688 str. ISBN 80-7201-515-X.
- ERSTE BANK OESTERREICH. *Konto & Karten* [online]. [cit 2014-09-18]. Dostupné z: <http://www.sparkasse.at/sgruppe/Privatkunden/Produkte/Konto-und-Karten>.
- ERSTE BANK OESTERREICH. *Konsumfinanzierung – Wuensche guenstig finanzieren* [online]. [cit 2014-09-18]. Dostupné z:

[http://www.sparkasse.at/sgruppe/Privatkunden/Produkte/Finanzieren/Konsu
mkredit](http://www.sparkasse.at/sgruppe/Privatkunden/Produkte/Finanzieren/Konsu
mkredit).

- EVROPSKÁ UNIE. *Vzdělávání a mládež v EU* [online]. [cit 2013-06-26]. Dostupné z: http://europa.eu/eu-life/education-training/index_cs.htm#20.
- Hartlová, Věra. *Bankovníctví pro střední školy a veřejnost*. 1. Praha: Fortuna, 2004. 200 s. ISBN 80-7168-900-9.
- Janečková, Ludmila; Vašítková Miroslava. *Marketing služeb*. Grada, 2000. 177 s. ISBN 80-7169-995-0.
- KOMERČNÍ BANKA. *Mládež a studenti* [online]. [cit 2014-10-21]. Dostupné z: <http://www.kb.cz/cs/lide/mladez-a-studenti/index.shtml>.
- Kotler, Philip; Wong, Veronica; Saunders, John; Armstrong, Gary. *Moderní marketing*. 4. Grada Publishing, 2007. 1048 str. ISBN 978-80-247-1545-2.
- Karlíček, Karel; Král, Petr. *Marketingová komunikace*. 1. Praha: Grada. 224 s. ISBN 978-80-247-3541-2.
- NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA. *O národnej banke* [online]. [cit 2013-06-26]. Dostupné z: <http://www.nbs.sk/sk/o-narodnej-banke>.
- NOVÝ, ČAS. *Požička pre vysokoškolákov: Štát vám požičá 1 300 eur na akademický rok* [online]. [cit 2014-11-08]. Dostupné z: <http://www.cas.sk/clanok/205030/pozicka-pre-vysokoskolakov-stat-vam-pozica-1-300-eur-na-akademicky-rok.html>.
- OESTERREICHISCHE NATONALBANK. *Ueber uns* [online]. [cit 2013-06-26]. Dostupné z: <http://www.oenb.at/Ueber-Uns/Aufgaben.html>.
- Pánek, Dalibor. *Bankovní služby*. Brno: Masarykova univerzita, 2001. 70 s. ISBN 80-210-2691-X.
- Papoušková, Hana. *Historický vývoj bankovníctví v ČR*. Masarykova univerzita v Brně, Ekonomicko-správní fakulta. Vedoucí práce Mgr. Petr Červínek [online], [cit 2013-11-21]. Dostupné z [www:<http://is.muni.cz/th/63096/esf_b/BP2006.pdf>](http://is.muni.cz/th/63096/esf_b/BP2006.pdf).
- Ptatscheková, Jitka; Ditrichová, Jaroslava. *Dvacet let na České koruny na pozadí vývoje obchodního bankovníctví v České republice*. 1. Praha: Grada, 2013. 144 s. ISBN 978-80-247-4681-4.
- SLOVENSKÁ SPORITELŇA, A.S. *Osobný účet* [online]. [cit 2014-10-03]. Dostupné z: <http://www.slsp.sk/ludia/osobny-ucet.htm>.

- SLOVENSKÁ SPORITEL'ŇA, A.S. *Získať úver* [online]. [cit 2014-10-03]. Dostupné z: <http://www.slsp.sk/ludia/ziskat-uver.html>.
- STUDIEREN. *Studienorganisation – So wird dein Studium und das Studentenleben zum Erfolg* [online]. [cit 2014-08-12]. Dostupné z: <http://www.studieren.at/studienorganisation>.
- STUDIEREN. *Studienrecht: Rechte und Pflichten im Studium* [online]. [cit 2014-08-12]. Dostupné z: <http://www.studieren.at/studienrecht-rechte-und-pflichten-im-studium>.
- Svoboda, Martin. *Základy financí*. 1. Brno: Masarykova univerzita, Ekonomicko-správní fakulta, 2009. 193 s. ISBN 978-80-210-4976-5.
- Vašítková, Miroslava. *Marketing služeb – efektivně a moderně*. 1. Praha: Grada, 2008. 232 s. ISBN 978-80.247-2721-9.
- Vinš, Petr; Liška, Václav. *Rating*. Praha: C. H. Beck, 2005. 109 s. ISBN 80-7179-807-X.
- VÚB BANKA. *VÚB kontá* [online]. [cit 2014-10-27]. Dostupné z: <https://www.vub.sk/osobne-financie/ucty-platby/vub-konta/>.
- VÚB BANKA. *Bývanie a požičky* [online]. [cit 2014-10-27]. Dostupné z: <https://www.vub.sk/osobne-financie/byvanie-pozicky/>.
- Zemánek, Josef. *Instantní ekonomie nejen pro začátečníky*. 1. Praha: Computer Media, 2010. 176 s. ISBN 978-80-7402-059-9.

7 SEZNAM PŘÍLOH

Tabulka 1: Banky a pobočky zahraničních bank v ČR ke dni 31.10.2014

Tabulka 2: komparace dětských vkladních knížek

Tabulka 3: Komparace dětských kont

Tabulka 4: Komparace studentských kont

Tabulka 5: Komparace úvěrů pro studenty

Tabulka 6: Komparace povoleného debetu pro studenty

Tabulka 7: Komparace kreditních karet pro studenty

Tabulka 8: Komparace úvěru na studium od KB, a.s. a ČS, a.s.

Tabulka 9: Komparace úvěru na studium od VÚB, a.s. a SLSP, a.s.

Tabulka 10: Modelový příklad úvěru na studium od Austria Bank